

Kiek yra bedarbių Suv. Vals. Bendras kelias svarbiam darbe Dr. Viniko įskundimas. So. Bostono sandariečiai.

Nauji metai gema sunkiose sąlygose. Ypatingai tą atjaučia Pensylvanijos valstija, kur apie 25 nuoš. žmonių yra be darbo.

Visose Suvenyose Valstijose dabar priskaitoma apie septyni su puse milijono bedarbių. Ši milžiniška skaitlinė parodo, kaip žemai yra nukritęs visas biznis.

Bedarbės priežastys yra daugelis. Tačiau svarbiausia, tai — Europos nubiedėjimas, ypač Vokietijos.

Amerikos kongresas nesutinka išsiųsti Europai pagalbą ranką ir paliuosuoti nuo skolų dalies. "Jie turi viską užmokėti" kartoja spauda ir politikai. O tas mokėjimas daugelį šalių privedė prie ban kruto.

Ateinančiuose 1932 metų sandariečiai ir mums simpatizuojanti, turės laikyti egzaminus ir parodyti kiek mes atjaučiam tautiniams siekimams ir kaip sugebam veikti, kad ir nepatogiose sąlygose.

Greitai įvyks SLA. rinkimai. Iš keliato musiškių kandidatų turėsime pasirinkti po vieną ir remti jį atvirai, nesvyruojančiai.

Futbolo "teamas" laimi lošimą, jeigu atskiri lošėjai sutartinai dirba. Visuomenės dirvoj yra tas pats. Veikdami išvien mes laimėsime SLA. rinkimus ir pastatysim ten rimtus ir nuosirdžius žmones, kurie ne "bliofu", ne triukšmavimais, bet sunkum darbu ir pasišventimu prasimušė į prieką.

Lenkų užsienų reikalų ministras Zaleskis skubotai buvo atbėgęs Londoną pasitarti įvairiuose klausimuose, ypač nusiginklavimo ir tautinių mažumų.

Mat, Amerikos ir Anglijos bankieriai atsiskė daugiau paskolų ir Zaleskis norėjo "apginti" lenkų vardą. Tačiau vien gražių žodžių neužtenka.

Chicagoj ir kitur pasklydo gandai, kad tuli intrigantai politiniais išrošimais įskundė valdžiai Dr. M. Viniką buk jis esąs anarchistas ar panašus sutvėrimas. Tuomi norima sutrukdyti Dr. Vinikui išgauti pilietybės popieras ir tapti SLA. sekretorium.

Mums atrodo, jog įskundimas neturi jokios reikšmės. Dr. Vinikas yra žinomas Amerikos valdžiai geriau negu bile vienas kitas lietuvis.

Sandaros nuolatinis bendradarbis p. M. Stakėnas šiame numeryje rašo: "Kuomet Sandara" persikėlė Chicagon, So. Bostono sektiniai socialistai apsidžiaugė, kad demokratiniai tautininkai subankrutino ir socialistams teks lietuvių judėjimo vadovybę. Štai Sandara Chicagoj jau keli metai, o South Bostono sandariečiai, kaip stovėjo gerai, taip ir stovi."

Prie progos jis pažymi, kad Massachusetts SLA. kuopos Bagočiaus kandidatūros nerems.

Keistas dalykas politinė padangė. Atėjo ir praėjo Lietuvos prezidento rinkimai, bet nė krikščionys-demokra-

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XVII

3236 SO. HALSTED STREET

Pentadienis, Sausis-January 1 d., 1932 m.

KAINA 5 CENTAI

No. 1

Siunte Dovana Italijos Konsulams

Easton, Pa. Septyni kroviniai pasirodė įtartinai pašto valdininkams ir jie nusprendė juos atidaryti. Ant nelaimės tuose kroviniuose buvo patalpintos granatos, iš kurių dvi sprogo, užmušdamos du pastos valdininkus ir penkis sužeidusius.

Tie siuntiniai buvo adresuoti Italijos fašistiskams konsulams ir fašistiskam laikraščiui, matyti, su tuo tikslu, kad juos nužudyti. Eina labai intensyvūs tyrinėjimai suradimui tų granatų siuntėjų.

Pasirodo, kad nors Mussolinis, su pagalba kariuomenės pajiegia nuslopinti opoziciją Italijoje, jis turi daug priešų Amerikoje.

LIETUVOS BEKONAMAS KLIAUSI ANGLIJĄ APSUNKINAMAS?

Užsienio spauda praneša, kad gruodžio 9 dieną Anglijos parlamentas priėmė įstatymą, kuriuos pakeliama muitai visiems į Angliją įvežamiems ukio gaminiais, gyvuliams ir bekonams. Tuo norima apsaugoti Anglijos ukio gaminių vidaus rinkos padėti. Šiuo klausimu Anglijos parlamente buvo smarkiai ginčijamasi. Baldwinas su savo grupe reikalavo, kad griežčiausiu būdu būtų užkirstas kelias į Angliją užsienų reikalų min. Saimonas nurodo, kad reikia palaikyti glaudžius prekybos santykius su kontinento valstybėmis, kal galutinai svaras sterlingų nenusistovėsias. Priešingu atveju, svaro kursas galis dar žemiau nukristi.

Ukmergė Auga.

Nepr. Lietuvoj sparčiai auga ne tik Kaunas, bet ir provincijos miestai. Neatsilieka ir Ukmergė. Prieš didįjį karą Ukmergė buvo kaip ir paprastas miestelis. Dabar tapęs apskrities miestu, jis ėmė augti, plėstis. Pastatyta daug naujų namų, pergrįstos gatvės, praplėsti šaligatviai ir pavyzdinčiai sutvarkytas miesto centras, kurį puošia gražus sodas ir paminklas.

Be daugelio valdžios įstaigų ir mokyklų, veikia čia įvairių draugijų knygynai, skaityklos, klubai ir kitos kultūrinio pobūdžio įstaigos.

Kaip kitur, taip ir Ukmergės yra Vytauto Didžiojo Komiteto skyrius. Lapkričio mėnesį šį skyrių buvo aplankęs iš Kauno kan. J. Tumas, kuris skaitė paskaitą.

Kodėl? Tur but del paprastos priežasties, kad karo cenzura neleido nieko rašyt. Ne nuostabu, kad p. Smetona išrinktas vienbalsiai.

Maj. Gen. Hanson E. Ely, šešto korpuso kamandierius (kairė) pasitraukia iš kariuomenės dėl seno amžiaus. Jo pulkas apdovanojo jį pagerbimo lentele, kuri bus pakabinta prie jo pulko karių klubo durų.

Komunistų Arestai Badene

Viena — komunistų centras

Badene, netoli Vienos, areštuoti 4 asmenys, kurie kaltinami įrengę slaptą radio stotį, per kurią susisiekdavo su Mas kva.

Neseniai susekta kominternos suklastotų pasų dirbtuvė ir areštas keturių minėtų asmenų, kurių asmenybė nustatyta nepavyko, rodo, kad Viena yra centras, kuriame kominternas rengia spastus visai Europai.

"Neue Freie Presse" tvirtina, kad pas areštuotuosius rasta svarbių dokumentų, ir plati susirašinėjimų medžiaga. Sprendžiama, kad Badeno agentai perdavėdavę bevieliniu telegrafu Maskvai visas žinias apie paskutinius įvykius visoje Europoje.

PRANCUZŲ SPAUDA NEPA- TENKINTA TAUTŲ SĄJUN- GOS TARYBA

Paryžius. Gruodžio 10 d. po keturių savaitių darbo Tautų Sąjungos Tarybos sesijai oficialiai pasibaigus, Tarybos redakcinė komisija dar retkarčiais susisiekė.

Laikraščiai pažymi, kad Tautų Sąjungos Taryba Mandžurijos konflikto klausimu vėl priėjusi prie tos stadijos, kurioje ji buvusi Paryžiaus sesijai prasidedant. Didieji prancuzų vidurio laikraščiai su silaiko nuo Tarybos sesijos rezultatų kritikos. Tik dešinioji ir kairioji spauda reiškia savo nepasitenkinimą.

"Populaire", tarp kitko, pareiškia, kad Japonija, nors ir priėmusi Tarybos rezoluciją, tačiau palikusi sau visišką laisvę tęsti kovas.

"Figaro" pažymi Tautų Sąjungos bejėgiškumą, nurodydamas, kad po 3 mėnesių pastangų jai pasisekė padėti Mandžurijoj dar pabloginti.

— Darbiečių inestas vyriausybei pakeičimas atmetas 439 balsais prieš 44.

PRANCUZIJA GALINTI PA- VARTOTI IR PRIEVARTĄ PRIEŠ VOKIETIJĄ.

Paryžius. "Matin", nurodydamas į 1931 metų sausio 20 d. Haagos sutarties pirmą priedą, rašo, kad Prancuzija gali imtis prievartos priemonių, jei Vokietija sustabdytų Youngo planu nusatytus reparacijų mokesčius. Laikraštis rašo toliau, kad jei Vokietija mokėtų savo privacias skolas, o del reparacijų mokesčių pasisakytų negalinti jų mokėti, tai toks pareiškimas turėtų būti laikomas mėginimu panaikinti Youngo planą.

PABALTIJO VALSTYBĖS VES DERYBAS SU SSSR DEL NEPUOLIMO PAKTO

Talinas. Elta. Estų pasiuntinys Maskvoj Seljama, savo vyriausybės pavedamas, kreipėsi į užsienų reikalų komisarą, siūlydamas atnaujinti derybas, del nepuolimo pakto tarp SSSR derybų atnaujinimui nesipriešina. Kur bus jos pradėtos, tuo tarpu dar nežinoma, tačiau manoma, kad jos prasidės artimiausiu laiku. Nepuolimo pakto sudarymo derybas Estija vedė jau 1926 m., bet tada jos nedavė rezultatų. Klausimas dabar iškeltas sąryšy su lenkų Sovietų nepuolimo derybomis. Laikraščiai praneša, kad kartu su Estija nepuolimo pakto derybas ves Latvija ir Suomija.

BIBLIJA I ČIGONŲ KALBA.

"Jaunakas Zinias" praneša, kad Rygoj susiradęs kažkoks išmokslingas čigonas J. Leimaniš, kuris baigęs versti Bibliją į čigonų kalbą. Vertimas pasiųstas Londonan biblijų sąjungai. Bet to šis patį Leimaniš susirupinęs įsteigti pirmiau sia Pabaltėj čigonų draugiją "Draugas" ir kelti čigonuose tautiškiąjį susipratimą. Idomu, kad iki šiol veik niekur nefigu ravo čigonų kalba ir jokių knygybei laikraščių šia kalba nebuvo atspausdinta.

Lietuvoj Jau Surinkta 30,000 Dainų.

Humanitarinių mokslų fakulteto tautosakos komisija, be seniau surinktų, per savo gyvavimo laiką surinko per 30,000 liaudies dainų, kurių jau sutvarkyta 12,000. Be to, surinkta apie 2,000 pasakų, 1,500 dainuškų, nemaža patarlių, burtų, mislių.

Neseniai komisija išleido J. Dovydaičio paruostą 400 liaudies dainų rinkinį, turi paruostą spaudai tautosakos rinkinius: 4000 mislių, 8000 patarlių ir priežodžių. Mano išleisti didelį a. a. prof. Niemi veiklą apie lietuvių liaudies dainų tyrinėjimą, kuri iš suomių kalbos išvertė kun. A. Sabaliuskas. Be to, žadama dar išleisti du toms "Musų Tautosakos".

Komisija gavo iš Petrapilio geografijos draugijos nusirašyti visa, kas ten buvo iš mūsų tautosakos.

ISVYKO LIETUVOS DRAUGAS FILOSOFOS MAG. W. FREIJ

Šią vasarą viešėjo Lietuvoj — Raudonėje ir Palangoje, o nuo spalio mėn. Kaune studijavo lietuvių kalbą, švedas filosofijos magistras p. Wiliam Freij. Jis yra Upsalos universiteto auklėtinis ir vienintelis švedų studentas, kuris pasirinko studijuoti lietuvių kalbą. P. W. Freij, gyvendamas Kaune, parašė apie Lietuvą, jos žmones ir kultūrą keletą gražių straipsnių, kurie buvo įdėti žymesniuose švedų laikraščiuose. P. W. Freij iš švedijos į Kauną grįš kitą rudenį.

SSSR EKSPEDICIJA I STRATOSFERĄ.

MASKVA. Laikraščių pranešimu, Sovietų Rusijos aviacijos sferose svarstomas projektas ekspedicijai į stratosferą. Ekspedicija busianti surengta specialiu aerostatu su įvairiais moksliskais prietaisais. Ekspedicija bus surengta ateinančiais metais.

Naujus Matus Pasitinkant

Daugeliui Amerikos lietuvių praėjusieji metai paliks sunkią atmintį. Depresija palietė mus visus ir it nepaprasta našta prispaudė darbininką, biznierių ir profesionalą. Amerika yra pergyvenusi, daug bedarbės laikų, bet šį sykį bedarbė apėmė visą pasaulį, beveik visas šalis ir užsitiesė net porą metų.

Žymiausi ekonomistai ir šiaip mokslo vyrai buvo patiekę keliatą vaistų, kurie tačiau pasirodė permenki. Kiti vėl tikrino, jog geresni laikai patys sugrįž be kiemo nors pagalbos. Bet ilgas laikas nusibodo. Padėtis tapo kritinga. Europa ir Amerika įsitikino, kad ne atskiri asmenys, bet val tybės turi stoti į bendrą kovą su bedarbe ir depresija. Apie vidurį sausio mėnesio įvyksta svarbi konferencija, kuri tars sumazinimą karo skolų. Tos skolos it retežiai supančiuoja pasaulinį biznį. Kaip pasiseks tas atlikti, dar nežinia, bet visviena — pradžia padaryta: bendroji akcija sumobilizuota.

Nemažai yra pamato tikėti, jog naujieji metai bus laimingesni už senuosius. Giliausia depresijos dalį mes jau išbridom: sausuma negali būti toli.

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKIMAS.

Laikė dabartinio krizio Sandara dėjo visas pastangas, kad palaikyt Amerikos lietuvių tautinį judėjimą. Įvairiose kolumbijose skaitlingi mūsų idejos draugai nemetė savo darbo, neišsivadėjo to tikslo, kuris užtikrina lietuvių ateitį ir palaiko mus kruvoj. Sandariečiai ne tik, kad nesusiaurino savo veikimo, bet jį dar labiau išplėtė: idėjo daugiau nuosirdumo, pasišventimo; tokio, kuri esam pastebėję tik pirmaisiais Lietuvos kurimos metais. Nėra tai lengvas dalykas, bet mes jį atlikome ir su tvirtu pa iryrimu įsimešė naujų darbų. Sunkesnės gyvenimo aplinkybės neįlenkė mūsų pečių ir neišardė mūsų idejinio vieningumo.

PASIRUOSKIM NAUJAI KOVAI.

Ryt ar poryt mes turėsime traukti į naują kovos lauką. Šį sykį eisim ginti ne tiek savo reikalus, kiek draugingos mums SLA. organizacijos vardą ir ateitį. Tam tikros grupės paleido darban visas propagandos priemones, kad demoralizuoti susivienijimo narius, purvais aptaškyti jo žymiausius darbuotojus ir vadus, o jų vieton atsistesti patiems. Tie žmonės praecy neatliko nieko konstruktyvaus, o tik acių visokiem skandalam, Amerikos lietuvių visuomenę turėjo progos su jais susipažinti. Šiandie jie turi drąsos kandidatuoti į SLA. Pildomą Tarybą, tikėdami, kad savo bliofais, jie apdums didžiumos narių akis. Sandariečiai gali apsaugoti susivienijimą nuo tų neprašytų "geradarių". Sutartinai veikdami mes išrinksim tokius žmones, kurių visuomeniškas rekordas yra švarus ir kuriais galime pasitikėti.

SLA. nominacijose Sandara nesiulė savo sąrašo, norėdama suteikti nariams pilną pasirinkimo laisvę. Bet kuomet ateis rinkimai, mes nebebusim bešalus dabotojai. Kiekvienas sandarietis stos už tuos kandidatus, kurie ištikimi tautiškumo ir fraternalizmo principams. Tada pamatysim ar "bepartyviški" socialistų kandidatai turės didžiumą SLA. Pildomaj Taryboj.

SVARBIAUSI MUSŲ DARBAI

Peržengę naujų metų slenkstį, mes, sandariečiai rasime belaukiant keliatą kitų svarbių problemų. Jos yra skubios ir neatidėliotinos; Jos reikalauja visos mūsų atliekamos atydos ir energijos. Mokymas vaikų ir jaunimo lietuvių kalbos, supažindinimas su mūsų istorija ir dainom ar tai savose žeimynose ar specialiai įsteigtose mokyklėse yra vienas didžiausių uždavinių. Sandara yra tautinė ir kultūrinė organizacija. Beaugančios kartos auklėjimas lietuvių dvasioje turėtų būti mūsų obalsiu per istisus 1932 metus.

Tulos sriovės pasitenkina kritikavimu kitų. Jų vadai su žiburiu ješko svetimų klaidų, patys nieko nedirbdami ir nekurdami. Tokie yra mūsų busimi oponeitai SLA. rinkimuose. Bet Sandara tuomi negali pasitenkinti. Nuolatinė kritika yra dykaduonių sportas. Musų keliai gi veda į praktiško darbo sritį; į tuos dirvonus, kurie dar neištarti arba laiko aplinkybių verčiant — tapo apleisti. Buti sandariečiu, reiškia buti kurėju; kuom nors prisidėti prie tautinio veikimo.

Jeigu šitokioj dvasioj pasitiksime naujus metus, tai toli dar prieš jų pabaigą galėsime pasidžiaugti savo atliktais darbais statant pamatą Amerikos lietuvių atečiai.

Naujų Metų Rezoliucijos

Nuo žilos senovės gadynių tęsiasi įprotis viso pasaulio tautų, idant pradant Naujus Metus sudaryt rezoliuciją arba reikalavimą, ir savo sąžinės bevielium nusiųst prie Aukščiausio, kuris, manoma, teiks užganėdinti žmonių reikalavimus.

Bet jei kuris neapturėsitę, ko savo rezoliucijoj reikalaujate, tai, nerustaukite, nes matomai, išpildytojui pasaulio žmonių reikalavimus, ypatingai 1932 metais pradėdant, susidarė daugiau komplikuočių reikalavimų, negu buvo tikėtasi.

Atydziau pažvelgus į rezoliucijas, pasirodo, kad Aukščiausiam, ypatingai sulaukus naujų metų, netaip lengva, kai kad daugelis mano, idant viso pasaulio ir įvairių tautų bei valstybių troškimus užgesint.

Amerikos rezoliucijos.

William T. Devart mano, kad žmonės nežino ką reikalauja. Jis sako: "jiems reikalingas uolumas", bet jis nepasako, kame tas uolumas yra reikalingas. Ir ar noliumas reikalingas vien Jungtinių Valstijų žmonėms ar visam pasauliui ir įvairiom tautom, jis taip gi nutyli.

Jei Dewart'o pareiškimas vien liečia Ameriką, tai galima mėginti spēt, kad 1932 metais Amerikai bus reikalingas uolumas — pirmą, daugiau rūpintis ir dirbti savo šalies laibui. Antra-gi, prisitaikinti prie pigesnės — sidabrinės valiutos.

Abelnai, amerikiečiai prie trokšta daugiau pinigų, bet šėsi milijonai iš jų, vien trokšta darbo bei duonos.

Pasaulio rezoliucijos.

Rusijos bolševikai savo rezoliucijoj trokšta viso pasaulio revoliucijos ir pilno laimėjimo sau tarptautisko ir neliečiamo komunistų viešpatavimo amžinai. Bet daugumas Rusijos žmonių trokšta sau kasnio duonos, kurį galėtų be komunistinės disciplinos užsidirbti ir suvalgyt. Apart to, rodos, dar jie trokšta ramybės ir pagarbos, kas žmogui natūrališkai priguli.

Lenkų tauta geidžia sau nuo jurų iki jurų Lenkijos, nepaisant ar tai doru ir legališku budu tą atsiekti, ar užgrobt svetimas žemias ir pavergiant svetimas tautas.

Baltgudžiai, latviai, ukrainiečiai ir lietuviai gaminasi sau rezoliucijas apsoliničiai skirtingo reikalavimo — jie nori vien tik išlaikymo savasčių ir kaimyniško broliškumo bei ramybės, kas ir priguli geros valios žmonėms.

Vokiečiai reikalauja "savo" žemių, kurios nepriguli jiems. Taipgi jie trokšta, kad jų karo skolos taptų panaikintos. Tame nieko nepaprasto tautoj, kuri daugiau nieko sviete nemato, kaip kad vokiečių.

Rods, Charles E. Mitchell, galva New York National City Bank, iškėlė rezoliuciją, kad turi būti vokiečių karo skolos panaikintos, nes trys vokiečių jaunųjų generacijų turėšė skolų nelaisvę. Suprantama, ponas Mitchell nekreipia savo atyda į faktą, kad tos skolos yra legaliskomis abligacijomis tų trijų jaunų gentkar

čių tėvų, diedukų ir prabočių triušo vasius. Mitchell trindamas savo rankas galvoja, kad tą skolų našta pridera užkraut ant Amerikos trijų jaunų gentkarčių, ir vien del to, kad tos trys gentkartės, amerikiečiai, bet ne vokiečiai.

Paprastam Amerikos piliečiui visiškai nesuprantamas p. Mitchell'io patriotizmas.

Ką pats aukščiausias rezoliucijų priėmėjas mano apie Mitchell'io tokį "patriotizmą", vargu mes gyvensime patol, pakol bus pabudavotas orlaivis, kuriuom mes galėtum nukrist tenai ir ant vietos daskriti žinoti.

Gandhi ir jo visa tauta reikalauja savivdybinės laisvės, bet Anglija jam aiškina, kad žmogus, kuris turi geležinį kumštį, teturi privilegiją prie patvaldiškos laisvės.

Japonai savo rezoliucijoj reikalauja apsaugos savųjų gyvasties ir turtų, ir su kardu rankoj žengia į Mandžiuriją ir paskui savę traukia pekliskę šautuva, nepaisydami ant kiniečių patarimo, kad "jeigu nerit but gyvi ir naudotis savo manta, tai, kaimyne, sėdėk namie".

Fabrikacija rezoliucijų ant rezoliucijų, kuri sąmoningai vadinasi Tautų Sąjunga, reikalauja tikros pasaulinės taikos taip ilgai, pakol jų pačių, suprantama, vadų interesai iš to turi tautinę naudą ir asmenišką minkštą kresę.

Dauguma pasaulio žmonių savo rezoliucijoj trokšta tarp tautinės taikos ir laisvės, bet deja, tie vargsai užmiršo, kad mes turime sviete, apart demokratų žmonių, kraštutiniuosius politikus — vien politikus, kurių troškimu yra kivičiai, skriauda ir kova.

Lietuvių rezoliucijos.

Lietuvių tautos didžiama, tikiu, pirmoj rezoliucijoj geidžia sau derlingų metų javų užauginimui. Antroj rezoliucijoj, iš tikros širdies, trokšta, nors tas ir gyvasčių kainuotų, išliuosuot iš plėšraus lenkų aro nagų sostinę Vilnių ir dalį užgrobtos Lietuvos.

Kai mažai tautai, rodosi ver tėtų užtekt tų dviejų pageidavimų, bet tai ne viskas: "pasidėkojant" tom aplinkybėm, kuriose Lietuva per desėtkus metų turėjo, mūsų motina — tauta pagimdė keletą nesveikų kudikių, paprastai vadinaimais — išgamomis.

Šitie gaivalai trokšta idant Lietuvos laisvę būtų apsaugojama su komunizmo disciplinuotu kuju!

Smulkutis.

Kanonų Konfliktas Su Žydų Talmudu.

Romantiška byla Kauno apygardos teisme.

Kauno apygardos teismas svarstė labai charakteringą civilinę byla. Bylos istorija tokia:

Taujėnų miestelyje gyveno kalvis Kacas, kurio sunus Saliamonas to amato išmoko iš savo tėvo.

1921 m. Saliamonas atvyko į Kauną ir čia stoji dirbti Daukšos g. pas tada plačiai žinomą kalvį Maušą.

Kaune Saliamonas vedė ir prigyyeno vaiką.

C. Brown ir M. Rice, kur juodu tapo pripažinti sveikiau siais jaunuoliais ir apdovano ti, sveikatos klubo, Liptono taurėmis.

Netoli Kauno, Turžėnų apylinkėje yra Eirošių dvaras, su kurio savininku Vimboru sunkiaisiais okupacijos laikais Kacas bendradarbiauja.

Po karo grįžta iš Rusijos Vimboraitė, kuri Kacą įsimyli. Santykiai taip susipynė, kad Vimboraitė siekė Kacą turėti sau per vyrą. Bet kaip Kacui persiskirti su pirmąją žmona?

Jis pereina katalikų tikėjimą ir Karmėlavos bažnyčioje pas katalikų kunigą susituokia su Vimboraitė.

Beje, vyskupijos kurija dar prieš Kacui susituokiant už klausia Kacienė, ar ji sutinkanti ir toliau su perkrikštytu savo vyrą gyventi. Kacienė atsakė, kad sutinkanti.

Kacas tampa turtuoliu, o pirmoji jo žmona skūsta pasilikus viena su vaikais. Pagaliau savo vyrą ji patraukė tieson del alimentų.

Advokatai juodu sutaiko ir Kacas moka alimentų po 150 lt. per mėnesi. Bet jis mokėjo nepunktualiai ir Kacienė iš naujo kelia bylą ir reikalauja, kad jai vyras duotų pragyvenimą.

Taigi, Kauno apygardos teismas tą bylą ir vėl svarstė.

Kacas įrodinėja, kad jis, per sikrikštydamas, automatiškai jau esąs su savo pirmąją žmona persiskyręs ergo ir alimentų mokėti neprivalas.

Kacienė savo poziciją taip pat gina. Ji sako, jokio persiskyrimo nėra, nors Kacas iš žydo ir tapęs kataliku. Rabinas jį neperskyręs, o jei Kacas noris gyventi su kita, tai vis tiek jai su vaikais turis duoti išlaikymą.

Teismas nutarė byla atidėti ir reikalauti, kad rabinatas pareikštų savo nuomonę ar Kacų, pagal talmudą, yra vykęs automatiškas persiskyri-

mas, ar juodu laikomi neper-siskyrusiais; taip pat teismas nutarė išreikalauti iš Kurijos, ką Kacienė pasakė Kurijos klausiamai, ar ji sutinka su perkrikštu vyfu gyventi, ir ar pagal kanonus teisėtos Kaco jungtuvės su Vimboraitė.

Tos žinios turi būti surinktos ne vėliau, kaip per vieną mėnesį laiko.

Ši byla sukėlė didelio susidomėjimo teisininkų sferose. "L. 2."

USIGINKLAVIMO KONFERENCIJAI SMARKIAI RENGIAMASI

1932 met. vasario 2 dieną, Zenevoj įvyksta nusiginklovimo konferencija. Visos valstybės smarkiai rengiasi dalyvauti šioje didžiausioj, kokia kada nors yra buvusi, konferencijoj. Kartu su 56 valstybėmis įeinančiomis į Tautų Sąjungą, nusiginklavimo konferencijoj dalyvaus taip pat ir SSSR, Jungtinės Amerikos Valstybės Turkija ir visos kitos, neįeinančios į Tautų Sąjungą. Zenevoje šiai konferencijai pastatytas net specialus namas. Patalpos spaudos atstovams ir telefonams bus įrengtos atskirai. Zenevos miesto lėšomis visų viešbučių net 2-os ir 3-ios klasės kambariuose įrengti telefonai. Manoma, kad laike nusi ginklavimo konferencijos Zeneva turės apie 5000 svečių. Japonijos delegacija susideda iš 70 žmonių. Ji jau dabar išvyko, kad laiku būtų Zenevoj.

— Ei, Jonai, kur tu taip greitai bėgi su ryšuliu?

— Namo... nupirkau pačią andaroką, tai skubu parnešti, Kad iš mados neišeitų.

Valkat A

KETURIŲ VEIKSMŲ DRAMA

Atvaidins

Ned., Sausio-Jan. 10, 1932

SCHOOL HALL SVET.

48-ta ir Honore gatvių

Nors baisiai išrodantis, jei atsilankysi pamylėsi šį VALKATĄ

Pradžia 8:00 val. vak.

Įžanga 25c, 35c, ir 50c.

Jeigu nori pasijuokti arba paraudoti, neužmiršk atsilankyti ir pamatyti šį veikalą. Nenusivili! Labai gerai yra žinomi Zolp'o veikalai. Gabus veik'iai, išlavinti per patį autorių, dalyvaus šiam vakare, kaip tai: Gestautas, Barčius, ponas Barčienė-Laurinavičiūtė, Z. Bajorinaitė, Ochockaitė, Lapinskis, ir pats J. J. ZOLP' juokins ir virkdins per 3 valandas.

PELNAS SKIRIAMAS BEDARBIAMS

Nužmiršk, įvyks Sausio 10-ta, SCHOOL HALL SVETAINEJE Bilietus galima gauti J. J. Zolp'o raštinėje, 4559 So. Paulina St., Chicago

Yra Garbė Skaityti ir Platinti
Spausdintą Tiesos Žodį

'Sandaroje'

Jau Aštuoniolika Metų Kaip
Nesvyruojančiai Sandara stovi
Pirmose Eilėse Lietuvių Išeivijos

DARBE

— Ei, Jonai, kur tu taip greitai bėgi su ryšuliu?

— Namo... nupirkau pačią andaroką, tai skubu parnešti, Kad iš mados neišeitų.

Užrašyk Saviškiui, Draugui ar
Pažįstamui

'SANDARA'

KAIPO KALĖDINĘ DOVANĄ!

'SANDARA'

3236 So. Halsted St., Chicago, ILL.

CHICAGOJE

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Kad rengiamas bedarbiams padėti bazaras geriau pavyktų. Sauso 5 d., 8 val. vak., Sandaros svetainėje, yra sukiamas susirinkimas į kurį yra kviečiami atsilankyti kuo skaitlingiausiai visi gerų norų lietuviai, kad apsvartyti visokius budus, kurių prisilaikant šis bazaras būtų pasekmingas.

Al. Micevičius

PRISITAIKO PRIE APLINKYBIŲ

Slauciant šiai bedarbei daugelis biznių nepajėgia išsilaukiuoti ir turi žlugti. Tik tie biznieriaria išsilaukia, kurie moka kaip prisitaikyti prie dabartinę aplinkybių.

Vienas iš tokių biznierių yra p. Aleksandras kuris turi restorantą (valgyklą), 3456 So. Halsted St.

Jis matydamas, kad žmonės nedirbdami neišgali brangiai mokėti už valgį, numusė valgių kainas taip žemai, kad už keliatą centų galima, sočia prisivalgyti.

Matyt, p. Aleksandras, nu-pigindamas maisto kainas no-ri pritraukti daugiau kostume-rių. Tai yra geras ir sėkmingas dalykas ir kitiems mūsų biznieriams, nes kuomet prekės bus pigesnės, žmonės daugiau

pirks ir visa pramonė pradės judėti.

Brigdeportietis

SLA Veikėjų Draugiška Vakariėnė

Ruošiama šeštadieney Sauso -Jan. 9 d.

Tikrenybėj tai bus daugiau negu vakariėnė. Ven del vaka-riėnės neapsimokėtų kviesti mūsų ir taip perdaug užimtus veikėjus.

Is rengimo komisijos teko patirti, jog susirinkusieji turės progos apkalbėti SLA. reika-lus, ypatingai ateinančius Pil-domos Tarybos rinkimus.

Draugiškas nuomonių pasi-dalinimas yra daugelio pagei-daujamas ir minėto vakarie-nėj turėsim progos tai pada-ryti.

Si pramoga ruošiama San-daros Svpt. 3236 S. Halsted St.

PADEKA p. J. ALEKSAI

Lietuvių duonkepėklos sa-vininkas p. J. Aleksa, 3339 So Morgan St. paaukavo ištisą maišą pyragaičių Kalėdų Eglai tės pramogai. Už tai tariame jam aciu.

Rengėjai

DR. M. T. STRIKOLIS

Vienas iš mūsų svariųjų ir pasekmingų lietuvių profesio-narių Amerikoje, kurio mes lietuviai galime pasidžiaugti ir pasididžiuoti. Čia mes pa-duodame visuomenės žiniai, nors trumpoj formoj keliatą bruožų iš gerb. Dr. M. T. Stri-kolio darbuotės medicinos srityje ir abelnai visuomeni-niame veikime.

Dr. M. T. Strikolis, M. D. — yra buvęs Amerikos Liet. Daktarų D-jos prezidentas ir keliais atvejais vice-preziden-tas. Nors metais dar jaunas, bet toli nužengęs ir aukštą laipsnį pasiekęs socialiam gy-venime ir savo profesiojoj. Veik-lus ir darbštus darbuotojas; nemaža pinigiskai prisidėjęs rekonstrukcijai Lietuvos ir a-belnai palaikymui lietuviųstės Amerikoje.

Jis yra gymęs Lietuvoje, 1892 metais, jaunutis atvyko Amerikon ir čia laimingai už baigęs pradinę mokyklą, isto-

jo Valparaiso Universitetan ir išėjęs 4 metų kursą aukštosios mokyklos, įstojo kolegijon, ku-rią 1913 metais užbaigė su laipsniu Bachelor of Science. Netrukdydamas laiko įstojo į Loyola Universitetą medicinos fakultetan ir 1918 metais įgi-jęs medicinos daktaro laipsnį stoji interno pareigas citi West Side Hospital. Atbuves 1918-19 metus interno, ėjo ne kurį laiką gydytojo pareigas prie Chicagos sveikatos depar-tamento tuberkuliozo sanita-riume.

Dabar eina sekretoriaus par-eigas daktarų štabo, šv. Kry-žiaus ligoninėj. Taipgi savu laiku instruktoriaus Chicago Medical School, post-gradu-ate. Jis yra associate nariu Chicagos Instituto chirurgų štabe; Fellow Amerikos Me-dic Assoc.; Illinois Med. Ass.; Chicago Med. Ass. ir Ameri-kos Lietuvių daktarų Dr-jos Rep.

Atsimkit Priklausomus Pinigus

Zemiau išvardinti kredito-riai R. J. Bischoff'o turėtume-te atsišaukti pas p. Felix J. Streyckmans, advokatą, 160 No. La Salle St., Chicago, Ill. ir atsiminti jums prigulinius čekius.

Abazaris, Peter	\$.75
Abramowitz, Anton	.75
Abramowitz, Kasimir	1.50
Acen, Mike	15.00
Adamaitis, Wm.	13.00
Adamaitis, W.	2.50
Adamaitis, Tony	7.00
Adamaitis, Charles	7.00
Adamaitis, Joe	.75
Adamski, Anton	1.50
Adomaitis, Tony	1.30
Alexander, Teophel	.85
Alexander, Wm.	1.60
Alexsandrowitz Wm.	1.25
Ambrose, Anna	5.50
Anderson, John	7.50
Andrilia, Waclaw	.75
Andrisiunas, Stanley	.75
Anderson, John	3.00
Antononis, Paul	1.00
Andriekus, W.	1.60
Arbalianskis, Walter	3.80
Astransky, B.	1.17
Austiniak, Margaret	1.50
Augustine, Charles	2.50
Augsilakalienis St.	5.50
Auskalnis, Stanislovas	.75
Bauzienė, Edw.	1.50
Barzdaitis, G.	2.00
Barkus, Anton	15.00
Bandzulis, B.	18.00
Basani, Emil	.74
Bajaunas, Tony	3.00
Barsonkas, Joe	1.10
Bartkus, Anton.	2.25
Bashin, Frank.	.74
Barkaški, Josephine	2.25
Bastaitė, Maggie	.75
Baguszewich, Stanley	.74
Bawskis, Joe	.80
Balčiunas, Tony	6.00
Bagazevich, M.	.74
Beyer, Wm.	5.00
Berniunas, Jos	1.50
Best, Robert	.91
Berniunas, Joseph	3.50
Bernauskas, Joseph	3.50
Bierzynski, Anna	2.50
Bianis, Anton	1.10
Bielski, Adolph	3.25
Blazauska, Justin	1.50
Blashky, J. B.	.75
Boger, Yokim	.75
Bokšaitis, J.	1.50
Bajorinas, Chas	1.50
Bomblocki, Stanley	7.00
Bajorinaitė, Mary	3.00
Brazauski, George	1.25
Briedilis, Peter	1.25
Brazynskis, Tony	2.50
Bruzgulis Bruno	1.25
Burba, Tony	.74
Bruzgulis, S.	15.00
Bruzgulis, V.	2.25
Brazauskis, W.	.75
Brazlauskis, Mike	2.25
Brazauskis, Paul	1.50
Bruzgulis, V.	1.50
Brandt, Walter	2.25
Bunis, Julius	5.00
Bukaški Stanley	.75
Bulka, Anufnas	4.00
Bublienė, Anna	.90
Burba Dom.	.38
Butkus, Wm.	1.50
Butkus, John	.75
Burustaitė, Elzb.	3.50
Čepas, Stanley	2.20
Čebatarunas, C.	2.25
Chandler, M. H.	2.25
Chakauski, John	7.25
Čibiras, Y.	23.26
Čibiras, Jno	4.25
Čibulskis, Caroll	1.10
cieszkowski, Waleriana	7.00
Čibiras, M.	1.50
ciesikievich, M.	3.50
Claus, Lud.	.75
Clements, John	3.50
cybulski, Louis	3.25
Czeplak, John	18.00
Czarny, Joe	.85
Dauinis, J.	1.40

Dambrauskas, Paul	1.10
Daulis, D.	1.50
Damaska, Mike	2.50
Dapkus, Mike	2.50
Dennis, Mrs. J.	.75
Deyckus, Wm.	3.50
Dempsey, Sylvester	1.00
Dotskow, Joseph	3.50
Buzas, Anton	5.00
Dombrauskis, D.	.75
Druktenis, Chas	13.50
Dudenas, Justin	1.50
Duserka, Anna	1.50
Duboku, Boleslovas	2.10
Dundulis, Teddy	6.50
Dziak, Paul	1.30
Edart, Mike	5.78
Edart, John	3.50
Eichman, Frank	2.25
Eisinas, Stella	5.39
Eitmontis, Sam.	3.25

Eitment, Stella	12.25
Elevicz, Peter	1.65
Elanis, Peter	2.60
Elevicz, Peter	4.50
Elanis, Natal.	4.20
Galos, Gust	1.30
Galkowskis, Frank	6.07
Gabalas, Joseph	3.15
Galkowskis, Frank	11.25
Galkauskis, Dominick	14.00
Galdikas, Anton	1.13
Gailius, Peter	1.50
Gajauskis, John	16.22
Gatelis, Joseph	3.21
Gestant, Jos	2.05
Genas, Felix	7.23
Gedvilas, Stella	1.50
Genis, Felix	1.50
Gedrimas, Andraw	1.65
Gendvil, Peter	1.85
Gilis, M.	.75
Girdžius, Paul	1.12
Gojdurgis, A.	.75
Goldikas, Paul	3.16
Golombiewski, Vin. P.	1.12
Grabauskis, Konst.	.75

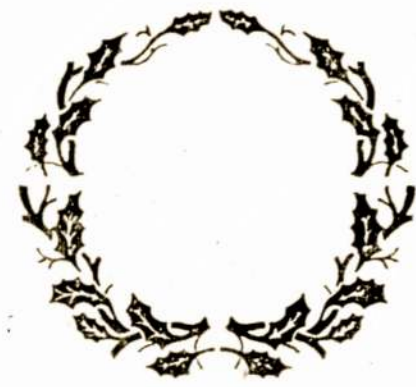
Grigalunas, John	1.50
Gregovitz, Frank	.75
Greynor, Andrew	4.50

Guyski, Joseph	1.10
Gudinskis,	.65
(Seka ant 6-to pusl.)	

Sveikinu visus savo kostumerius, draugus ir rėmėjus su Naujais Metais ir linkiu jiems kuogeriausios kloties.

Slažo Bučernė ir Grosernė

3216 So. Holsted Street, Chicago, Ill.

NAUJŲ METŲ

Pasveikinimai

Nuo Peoples Furniture Kompanijos Valdybos ir Direktorijų.

Brangūs Lietuviai, ištikimi mūsų rėmėjai, jus esate mums geri ir nuoširdūs, ir todėl mes turime progą vesti plačiausią prekybą su ju-mis. Mums būtų sunku pradėti Naujus Me-tus, nepadėkavojus jums už parėmimą mūsų darbuotės ir nepateikus jums mūsų linkėjimus —mes liktume giliame nesmagume.

Dabar su proga Naujų Metų ir su spau-dos pagalba, vardan PEOPLES FURNITURE KOMPANIJOS siunčiam jums visiems mūsų gerbiami rėmėjai, prieteliai, draugai ir visi lietuviai, mūsų gilią padėką ir širdingiausius linkėjimus jums visiems sulaukti ir laimingai gyventi per ilgiausius metus.

M. T. KEZAS
J. A. KRUKAS
S. KRUKAS
A. LAPENAS
V. MAKAVECKAS
J. NAKROŠIS
D. SIMAITIS

Sandariečiams

Tegul 1932 metai atneš mums ir mūsų idejos draugams didesnę laimę ir pasisekimą mūsų visuose naudinguose darbuose.

Tegul mūsų idejos ir mūsų organizacija auga ir klesta. Tegul buna sveiki ir laimingi nauji 1932-tri metai.

DR. A. ZIMONTAS.

Pakeičiamos Bankos Atidarymo Valandos

PRADEDANT SAUSIO 6, 1932 M.

Šios įstaigos atidarymo valandos bus sekamos:

DIENOS VAL.: 9 A. M. IKI 3 P. M.
SŪBATOMIS: 9 A. M. IKI 8 P. M.

Prašome pastebėti: trečiadienio vakaro valan-dos nuo 6 iki 8 val. vakare nebus tęsiamos. Taip, kad prasidedant sausio 6 dieną, 1932 metais, nei banka, nei depozitų dežutės nebus atdaroma.

CENTRAL Manufacturing District **BANK**
A TRUST COMPANY
1110 West 35th Street
A State Bank •••• A Clearing House Bank

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
Editorial Office:
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
\$2.00 per year in the United States
\$3.00 per year in Canada and all
foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post
Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienį. Leidžia
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Užsakymo kaina
Suvienyose Valstijose metams \$2.00
Ušienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS
Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia šalis valdžia ir suverenai yra pati tauta, išreiškianti
savo valią, slapti ir teisėtu balavimu visų pilnamečių ir pilnatiesių gy-
ventojų — vyrų ir moterų.
Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio
bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.
Visuotinis bepalikimas tautinėms ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe
Lietuvos ir lietuvių.
Kuorartimaisi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios lietuvių
jungtinės Valstijos ir kitose šalyse.
Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvių ir visoj tautoj
plačiausią demokratybės principus.
Visiems — žymėjams ir sąžinės išitikinimams tolerantiškumas ir at-
skrymas tikybinio veikimo nuo politinio.
Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių išitikimybė Kou-
stitucijai.
Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugdinti lietuvių kar-
tą — jaunuomenę, išauklinti sveiką, apvaisintą ir tautiškai susipratusią.
Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais —
Mes be Vilniaus nenurimsim.

DR. M. VINIKAS TAMPA PILIEČIU.

Mūsų korespondentas iš New Yorko praneša, jog Dr. M. Vinikas, kandidatas į SLA sekretoriaus vietą, taps Suvienytų Valstijų piliečiu trečiadienį, gruodžio 30 d. Iš naturalizacijos biuro jau buvę pranešta, įsigijimui pilietybės popierių jokių kliūčių nėra. Tuomi baigsis Dr. Viniko draugų ir rėmėjų rūpesniai, kad pilietystės klausimas nesutrukdytų jo pasekmingam kandidatavimui.

Ejo gandai buk Dr. Vinikas buvęs įskustas valdžiai kaip raudonas ir pavojingas radikalas. Kas galėjo atlikti tokį negražų darbą, sunku pasakyti. Spėjama, kad jo idejiniai oponentai, kuriems demokratija yra nemažiau baidi už bolsėvizmą.

Amerikos valdžia kartais mėgsta paklausti vaikščių pasakų ir radikalizmą primeta visai nekaltiem žmonėm. Tačiau šiame atsitikime skundėjai norėjo perkąsti perkieta rieuštą ir niksterėjo dantį. Dr. Vinikas žinomas Vašingtone. Jis susitikdavo su žymiausias politikos vyrais Amerikoje. Jo veikimas iškovojoimui Lietuvai nepriklausomybės plačiai užrekorduotas užsienių departamente. Kelių skundėjų laiškas negali ištrinti tu rekordų ir suteršti žymaus darbuotojo vardą.

Gaila, kad mūsų tarpe randasi žmonių, kurie patys sau kenkia. Ką pamanytų apie lietuvius Amerikos valdžia, jeigu mes imtumem siuntinėti jai laiškus ir vieni kitus pravardžiuotumem smerktiniais vardais? Kas savęs negerbia, to negerbs ir kiti.

SENATVĖJ BE SKATIKO.

Žinomo Amerikos lietuvių veikėjo ir aušrininko — Dr. Jono Šliupo straipsnis, kuris telpa šioj "Sandaros" laidoj, vertas atydziai perskaityti. Tai ne tik paprastas aprašymas, bet ištisas ir pilnas paveikslas Dr. Jono Šliupo šių dienų gyvenimo.

Pašventęs visą savo amžių tautinio jausmo kėlimui, minėtas aušrininkas prisipažįstas, jog senatvėj "esmi be skatiko".

"Asmeniškai aš nenaudojau viešų pinigų saviems reikalams, bet ir savus pinigus prakišau ir Prekybos bei Pramonės Banke, Eglyne, Žuvies ir Gintarų B-vėj ir kitur, taip kad senatvės sulaukęs likau be turto. Gal-but aš kaltas, kad nenusistojusiam laike stengiausi ugdyti visokiariopas įstai-gas, kurios rublių ir markių žlugimo metu užsilai-kyti neįstengė? Visgi mano ir kitų pastangos ne-leido šaliai žlugti ir bent Lietuva bendrai laimėto-ja išėjo, nors aš ir daugelis kitų ubagais išėjome!

Dr. J. Šliupas neteko savo turto, bet jo vardas ir užpelnyta pagarba Amerikos lietuvių tarpe viršytų Federalio Banko aukso rezervus.

NAUJŲ METŲ PAZADAS.

Atrodo, jog šiam mašinos ir prasiplatinusio mokslo amžiuje mūsų šventės nustoję savo buvusios reikšmės. Dar mes patys gerai atsimenam su koku pamaldumu ir pagarba pasitikdavo Kalėdas ir Naujus Metus mūsų tėvai ir seneliai. Jiems nereikėjo aiškinti kas yra viena ar kita šventė. Ilga virtinė padavimų ar religinių dogmų trumpai ir neabejotinai į viską atsakydavo. "Ka lėdų dienoj gimė Kristus del to ir švenčiam". Bet re-tai kurių žinodavo, kad Kris us gimė ne gruodžio 25 d., o sausio mėnesio pradžioj. Panašiai, retai kam į galvą ateidavo mintis, kad laikas neturi nė pradžio, nė pa-

baigos ir jog nėra tokio dalyko kaip nauji ar seni me-tai.

Bet žmogus yra sudarytas ne vien iš galvos ir pro-to. Jis turi dar jausmą, kurio neišnaikino moksliskos knygos ar pririšusios mus prie savęs dirbtuvių mašinos. Mes norime pasilinksminti, pasidžiaugti; prisiminti sa-vo gimines ir draugus, jei ne kasdiena, tai bent tam ti-kuose momentuose. Ir tas, kuris pirmutinis išgalvojo didžiausias šventes, atliko svarbų darbą. Tos šventės pajvairina gyvenimą.

Rusų bolsėvikai versdami viską aukštyn kojom, sumanė panaikinti sekmadienio šventę. Jie nematė skirtumo tarp vienos dienos ir kitos ir padarė visas ly-giomis. Tačiau tuomi nebuvo patenkinti net karščiau-si jų rėmėjai ir broderoj polsio diena vėl tapo sugrą-žinta.

Amerikoje yra senas įpratimas prieš pat naujus me-tus pasižadėti ką nors atlikti. Vieni nusprendžia vie-naip, kiti — kitaip. Kiek tų pažadų išsipildo, sunku pasakyti. Bet visgi toks įprotis turi savo reikšmės. Jis verčia mus pagalvoti apie kilnesnius dalykus; apie tobu lesnį gyvenimą.

Gal-but neprošalį yra ir Amerikos lietuviams pa-sirinkti kokį nors tikslą ir jį vykinti per visus 1932 me-tus. Tas tikslas turėtų artimai risti su mūsų gyvenimu, su palaikymu šioj šaly lietuviškumo. Iš savo pusės mes pasiulytumem štai ką: tegul kiekviena lietuvių organi-zacija, šeimyna ir kiekvienas veikėjas nusistato pagel-bėti mūsų jaunimui pramokti lietuvių kalbos ir geriau pažinti mūsų kultūrą. Kaikuriuose atsitikimuose geru lietuviu gali buti ir tas, kuris nemoka mūsų kalbos, bet bendra taisyklė yra ta, kad išnyks lietuvių kalbai, su-stos ir mūsų veikimas.

Nuoširdus šio tikslo pasirinkimas savaime bus ge-ra darbo pradžia ir ateinanti 1932 metai nepraslys taip nežymiai ir be naudos, kaip daugelis kitų, kuriuos jau praleidom.

Apžvalga

DIDELIS JŲ "LAIMĖJIMAS"

Socialistų pakraipos spau-da peranksti apsidžiaugę Ba-gočiaus "laimėjimu". Mes e-sam tikri, kad tas jų džiaugs-mas bus labai trumpo amže-lio — iki netolimų SLA rin-kimų, kurie įvyks už poros, trejeto mėnesių.

Vienas "N." vadas pasira-šęs "Pittsburgho Jonas" išta-ria sekančius gudrius žodžius:

"Dabartinės SLA. nomina-cijos geriausia parodė, kiek "Sandara" turi įtakos SLA. nariuose ir kad SLA. nariai moka ir be "Sandaros" tar-pininkavimo pasirinkti tin-kamus kandidatus į Pildo-mąją Tarybą. Vadinasi, S. L. A. nariai nėra tokie bei-bės, kaip kad Sandara ma-no."

Čia bereikalingai "N." lošia gudriosios lapės rolę tikrin-damos SLA. narius buk mes juos vadiname ar laikome kudi-kiais. Toks pigus pataikavi-mas čia visai ne vietoj.

Bet kokiū būdų "N." pada-rė išvadą, kad mes "pralaimė-jom" SLA. nominacijas, kuomet "Sandara" nebuvo išsta-čiusi net savo kandidatų? Mes nebėgiojame (kaip socia-listų pasiuntiniai kad darė) po visas SLA. kuopas su pla-katais ir klaidinančiom agitacijom; mes nesuistinėjom li-teraturos po visą Ameriką ir netvėrėm fiktyviškų "Vakarų Valstijų SLA. komitetų", kaip kad socialistai turėjo sudarė iš trijų asmenų. Tokių "hum-bugų" sandariečiai nedarė.

Prie progos reikia pasakyti dar vienas faktas. "N." štabas įdėjo į savo sąrašą du žymius SLA. veikėjus, Dr. Viniką ir J. Grinių visai negavę jų su-tikimo. Tas buvo padaryta, kad patraukti daugiau balsų prie Bagočiaus ir suvedžioti mažiau informuotus SLA. na-rius.

Pavartodami paprastą arit-metiką, lengvai pastebėsim, kad Bagočiaus "laimėjimas" yra panašus vokiečių kaizerio laimėjimams karo pradžioj. Atėjus SLA. rinkimams "N."

ir "K." pėstininkai turės vėl skubiai trauktį Chicago ir S. Bostoną į paskutines savo tvirtoves, 1,700 balsų dar ne-užtenka išrinkti SLA. prezi-dentą. Kuomet mes aktyviai stosim į rinkimus ir turėsim vieton kelių kandidatų — vie-ną kandidatą, tuomet p. Ba-gočiaus nesurinks užtektinai balsų, kad tapti paprastu SLA kuopos pirmininku.

ANGLIJOS VARGAI AT-SILIEPIA IR Į LIETUVĄ.

Virsdamas medis aplaužo daug ir svetimų šakų. Taip ir Anglijos biznio krizis palie-tė ir Lietuvą. Išvežimas maisto produktų žymiai nupuolė, o kainos atpigo.

Kaip tas atsiliepia į mūsų ukininką galime pastebėti iš sekančio aprašymo, tilpusio "L. U."

"Biržų stoty paskutiniiais 2 priėmimais bekonų buvo priimama labai mažą nor-ma: iki 130—150 bek., o tuo tarpu, rudens metu, pri-vežama iki 400 st. Taigi, a-pie 250 padvadų, visą die-ną išvargę ir daugiau 20 klm. atvažiavę, nieko nepe-šę turėdavo grįžti namo su visais bekonais.

Kitą dieną bijodami, kad ir vėl nereikėtų važiuoti at-gal su bekonais, kiekvienas stengėsi atvykti kuo ankš-čiausia ir atsistoti eilėn pir-mutinis. Jau iš vakaro nuo 4 v. p. p. pradėjo rinktis prie stoties padvados su be-konais, o jau apie 8—9 v. vakare prisirinko apie 200 padvadų. Ir taip laukia vi-są naktį su gyvuliais po at-viru dangum bė miego, su-šalę ir gyvuliai ir žmonės. O ryto metą, teko pastebė-ti, jau buvo prisirinkę net apie 500 padvadų.

Ar galite išsivaizduoti sau, gerbiamieji: išvargti 12—14 valandų per visą naktį su bekonais, arkliais prie 7—8 laipsnių šalčio! Dar pusė bėdos, jeigu iš-vargęs bent gali, žmogus, parduoti, bet jeigu reikia grįžti atgal su bekonais?"

Tokie vargai yra ne tik su mėsos eksportu, bet ir su kiek viena maisto rūšim. Nesusta-

Kuom Amerikiečiai Gali Pa-deti Savo Gentainiams Lietuvoj

Dr. J. Šliupo asmeniškai įspūdžiai.

Lietuvos gyvenimo vaga te-ka savotišku nusistatymu, ku-ris toli gyvenantiems ne visai suprantamas. Bet reikėtų pris-iminti, kad lietuviai Ameri-koje ne naujus kelius gyveni-me išdirbo, bet gyvena senes-nių Amerikos tautų praskin-tais keliais ir ieškiniiais ir ide-jomis. Ne taip yra Lietuvoje. Susilaukę Nepriklausomybės, Lietuvos žmonės neturi sek-tinių pavydžių, nes Rusai, Len-kai ir Vokiečiai gyvena savo-tiškais nusistatymais, kurie nepritaikomi Lietuvai; ir to-dėl Lietuva turi išdirbti savo gyvenimo vagą savistoviai, su-rasti priemones tautai naudn- gas, atmesdami šalin tai vis, kas netos busenai pakenkti galėtų. Kas į tą klausimą įsi-gilins, nerugos ant Lietuvos arba ir purvais nedrabstys ant jos valdžios.

Žinoma, Lietuva pergyveno daug nepasėkmių, ir nestebė-tina. Amerika laisva jau 150 metų, o kiek ten atsitikę yra nelaimių! Amerika iš prigim-ties yra turtinga gamtos tur-tais, o kiek ten žuva turty ban kuose ir vertybės popierose! Esmi tikras, kad Amerikoje lietuvių daugelis yra labai nu-kentėję ir daug savo uždirtų pinigų prakišę. Aplinkybės kaltos. Pasaulinė konjungtura kalta! Kartais ir vadovauja-mų žmonių kaltė. Bet nusis-kundimai ir rugojimai čion nieko nepadeda, ir nukentėjus vėl reikia imtis už darbo.

Lietuvai atsigauçant, ame-rikiečiai atliko savo pareigą. Jie dirbo politikoje, jie veikė ekonomijoje, jie trūsėsi lite-raturoje. Buvo pasisekimų ir nepasisekimų. Aš pats dėjau nemažą pastangų visomis kry-ptimis, o šiandiena likęs esmi be skatiko. "Laisvė" prikiša-man Garlaivių Bendrovės neli-musį reikalą, kuriam aš, kai-po bendrovės agentas Ameri-koje surinkau nemažą pinigų. Bendrovė dirbo sulyg geriau-sių nusistatymų, užpirkto Vo-kėje laivus šešius: du priėmė—Juraite ir Kastytė, kuriuodu vėliau Baltijos juroj nusken-do, o keturi liko nepriunti, ir vokiečių markėmis žlungant, įmokėtieji pinigai dingo. Lie-tuva neturi jėgų iš Vokės at-gauti netik Garlaivių Bendro-vės pinigų, bet ir už Lietuvos turto sunakinimą karės metu. Juk tai butų milijardai mar-kių! Ką-gi aš čion galiu pada-ryti? Kun. Žilius dar daugiau surinko pinigų Zemės Bankui, ar ne vokiškų markių žlugi-mas visą reikalą nugramzdino? Lietuvos Atstatymo Ben-drovė taipgi turėjo nemažus pinigus. Asmeniškai aš ne-panaudojau viešų pinigų sa-viems reikalams, bet ir savus pinigus prakišau ir Pr. bei Pr. Banke, Eglyne, Žuvies ir Gin-taro Bendrovėj, Garlaivių Ben-drovėj ir kitur, taip kad su-laukęs senatvės likau be turto. Gal-but aš kaltas, kad nenu-sistovėjusiam laike stengiausi ugdyti visokiariopas įstai-gas kurios rublių ir markių žlugimo metu užsilaikyti ne-įstengė? Vis-gi pastangos ma-no ir kitų neleido šaliai žlugti, ir bent Lietuva bendrai išėjo

laimėtoja, nors aš ir daugelis kitų išėjome ubagais. Neturiu ant savo sąžinės nusikaitimo: dariau, ką galėjau sulig savo išmanymų — Lietuvos naudai. Visi gria generolą mušyje lai mėjusį, o peikia nelimusį...

Dabar jau gerensnis laikme-tis: galima dirbti atvogiau vi-somis kryptimis, nes ir litas pastovus yra ir žmonės ėmė viešu darbu labiau domėtiesi. Valdžia daro dideles pastan-gas ir ukio, ir ekonomijos, ir pramonės srityse. Keliai taisy-ti. Mokyklos dygsta lyg gry-bai ir jau vaikai visoj šalyje turi galimybę įsigyti ben siek-tieki švietos. Kontrolė viešų darbų vis plačiau skečiama. Naujų įstatymų leidžiama. Ži-noma, tobulumo dar nėra, dar trukumų daug, pav. neturim civilinės metrikacijos. Kunigai daugiau valdžiai kenkia nesu-valdomi. Seimo nėra. Bet iš-lėto, manau, tos ir kitos sprag-os bus užtaisytos.

Amerikos lietuviai šiandie daug kuo gali prisidėti Lietu-voje sukuriamam. Nė aima-navimai, nei peikimai, ar kri-tikos nepastumės šalies nė ant sprindžio! Reikia daugiau vai-kams ir seniems prieglaudų, reikia ligoninių, amėtų mokyk-lų, Liaudies namų su bibliote-komis ir skaityklomis, reikia pirčių ir tt. Be pinigų to viso neįsteigsi! Be to, yra daug vargšų moksleivių, kurie ba-daudami lanko mokyklas; sti-pendijų reikia!

Amerikoje laiminga mintis blykstelėjo p. Jonui Kuliui iš Chicagos, kuris sumanė savo gimtinėje Kupiškų steigti Liaudies Namus su biblioteka ir skaitykla, kur visa apylinkė galėtų naudotiesi tuomi švie-sios žiburiu. Kad tai jį paremtų šitam darbe visi geri žmo-nės! tai kultūros, švietos, lab-darybės žingsnis! Kad pana-šiu, kaip Kupiškėnų Klubiui, ar buvusi moksleivių rėmėja "Aušra", ar Tėvynės Mylėto-jų Draugija — atsirastų dau-giau Amerikoje, tai Amerikos lietuviai sakysim kalnus nu-šingint galėtų. Lietuvą bekultu-rindami. Tai tikras kelias su-ruošti lietuvių tautai iškilim-nę ir šviesią ateitį. Kultūros darbe visi gali sutilpti, be bar-nių, be peštynių. Ir vaisiai to-kių darbų greitai darosi ma-tomi, ir gali pasidžiaugti visi tautos vaikai.

Malonu butų matyti atsiran-dant Amerikoje daugiau tokių sumaningų ir pasišvenčiančių viešam labai žmonių, kaip Jo-nas J. Kulis. Tautos, kurios turi labdarių, tautos mylėtojų, nesibijančių nė vargo nė triu-sio, o savo dirbą ir turty pa-švenčiančių tautos labui ir švi-šai, žengia priekin, kyla aš, šivietime, skina naujus kelius ateitin, ir stoja pirmon eilėn pažangoje, ir gyvena laimip-gas, patenkintas, nesibijoda-mas jokių pavojų. Tegyvuoja tad lietuvių tautos labdariai ir kultūrnešiai!

—Dr. J. Šliupas.
Palanga.

Bosauja.

SOFERIS. — Aš apleisiu jus. Aš negaliu pakęsti jusų žmonos.
SEIMININKAS. Kodel, ar ji perdaug aštri?
SOFERIS. Taip, ji mane bo-sauna, tarytum aš bučiau jos vyras.

DEGTINĖS SPOSAI ŠIAULIŲ MIESTE

Kai žmogus tampa kalakutu, tai ir kalakutas iš jo gali pasijuokti.

Vingirdų kaime (Šiaulių valsč.) ukininkas St. Petrauskas atsivežė į šiaulių turgų tris kalakutus. Vieną jų pardavė ir už gautuspinigus nu-ėjo traktieriuh išsigėręs nutarė važiuoti namon, bet pakeliui dar nusprendė užėiti Smulevi-čiaus krautuvėn kai ko nusipir-kti. Išėjęs iš krautuvės, žiuri — vežime tik du kalakutai, o gerai "atsimena" vyras — at-sivežęs į miestą tris kalakutus.

Kur gi trečias? Štai, kaž-koks berniukas eina gatve ka-lakutu nešinas. Stok! Polici-jon ir Petrauskas atsima "sa-vo" kalakutą, o berniukui — pil. Zilbermano tarnui — sura-šomas protokolas. Bet sekan-čios dienos rytą pas Zilberma-ną ateina ukininko Petrausko motina ir atneša kalakutą. Mat, namie ji nepripažinusi-o kalakuto už savo, o be to, ir sunas atsiminė trečią kalakutą pardavęs, ir dar neužmiršęs kaip jo vieton įsigijo naują.

Dalykas vėl atsiduria polici-joj, kuri surašė naują proto-kolą, bet jau ukininkui Petrau-skui už nepamatuotą apvagi-nimą Zilbermano tarno.

"L.Ž."

LENKAI SURASINEJA GYVENTOJUS.

Neseniai Lenkijoje užsibai-gė gyventojų cenzas. Svar-biausia kas lenkamis rūpėjo, tai įrodyti, kad tautinių mažu-mų pas juos beveik nėra, iš-skyrus gal kaikurias vieteles. Valdininkai liepdavo žmonėm susirinkti į miestelį ir užra-šant juos neklausdavo kokios tautos, bet tiesiog parašydavo, kad lenkas. Ant popieros vis-kas atrodyt gražiai.

Bet lenkai stengiasi viso-mis priemonėmis ištautinti lie-tuvius, ukrainiečius ir baltgu-džius. Jeims neudodama val-diškos vietos, juos greičiau atleidžia iš darbo ir paskuti-nius priima. Biznio įstaigas visai suvaržo arba paprastai uždaro.

Šitie visi žingsniai yra prie-šingi tarptautinėms sutartims. Bet argi Lenkija jų paiso.

NEISILEIDO KALĖJIMAN.

Anglijos parlamento narys John McGovern atsilankęs į Glasgow miestą surengė sau mitingą, bet užmiršo išimti leidimą.

Policininkas sustabdė jo kal-bą ir nusivedė teisman. Teis-mas uždėjo parlamento nariui 25 dolerius pabaudos. Tasis vienok kreipė į aukštąjį teis-mą, kuris pabaudą sumažino iki 2 dol. arba trijų dienų ka-lėjimo.

"Jūsų mylista, aš atsiduodu teismui ir einu kalėjiman", pareiškė parlamentaristas. Tei-sėjas tačiau atsisakė jį uždaryti.

LENKAI NEGALĖS DANCIGĖ LAIKYTI KARO LAIVŲ

Haga, XII. 14 Elta. Lenkų pretenzijos laikyti savo karo laivus pačiame Dancigo uoste ar arti jo atmetos Tarptautinio Tribunolo. Tribunolas savo nuomonėj pareiškė kad nei tai kos sutartys nei egzistuoją Lenkijos Dancigo susitarimai tokios teisės nesuteikia. Sprendimas buvo padarytas 11 bal-sų prieš 3. Prieš balsavo Len-kija, Prancuzija ir Kolombija.

Su Naujais Metais

Sandariečiai, stokime prie aktyvesnio veikimo.

Sandara, kaip jūdi tautinė organizacija, prieš kelius metus yra suvaidinusi tautiniam visuomeniniam veikime žymę rolę. Tada veiklesni tautininkai veikėjai grupavosi atitinkamai Sandaros kuopas. Tais laikais upas visuose veiklesniuose sandariečiuose buvo pakilęs, nuotaika veikimo srityje nepalaužiama, todėl ir veikimas buvo gyvas.

Bet keičiasi laikai, pasikeitė ir sandariečių nusistatymai ir veikimas. Kaip visos kitos organizacijos, pavieni veikėjai randasi nupuolušiam upė dabartiniu laiku — toli gražu neparodant tokio entuziastiško veikimo, kokį rodė pokariniiais laikais, tai tą pat kriptimi nuėjo ir sandariečiai. O prie to viso galutinai privedė ir išėjimas veiklesniems asmenims nupuldė upą Lietuvoje įsigalėjusi diktatura.

Sandariečiai, buvę veikūs, emė grimsti į pasimizmą, apleist veikimo areną, išsiskirstant į kelias šakas, todėl ir veikime nudien negalime pasirodyt taip, kaip prieš keletą metų rodėmės ir ateityje privalėtume rodytis.

Dabartiniiais laikais vieni sandariečiai likosi ištikimi savo principams ir ištikinimams, kurie, nors iš lėto, varo pirmyn seniai pradėtą organizacijos kurėjų darbą.

Antri, nors skaitosi sandariečiai, bet eina ranka rankon su socialistais, (toki yra vos keli vienon dudson pūsdami. Tokis sandariečių blaškymas nėra pateisinamas ir priimtinas, nes Sandara juk nėra socialistų partija ir nieko nėra tokio, kas mus su jais risti. Mes esame tautinių pažiūrų, demokratiško nusistatymo, todėl ir Lietuvos demokratine valdžia (kaip kad buvo liaudininkų), o socialistai remia socialistinę-marksistinę sistemą.

Tad jeigu mes duodamės taip lengvai gaudomi į socialistų bučių, tai kam dar vadintis sandariečiais ir ter-ti tą vardą, kurį nenuoramoms nori palaidot prisidengus veidmaininga nekaltybės kauke, tai geriaus tiesiog eikite į socialistų kuopas ir puskit jų triubon...

Toki sandariečiai mums garbės nedaro, todėl "Sandara" ir sandariečiai turi aprubežiuoti savo siekius, o kurie jų nesilaikys, tai geriaus pastaruošius prašalint kol nevelu, kad nemažintų nariuose pasitikėjimo vadovybe ir nesklaidytų mūsų narių. Nes sandariečiai nenori nė girdėt socialistų varo, o tuo labiau priimti jų pa-saulėžiūrą, kuri mums yra visai svetima.

Treči tautininkai-fasistinių pažiūrų. Su šiais mums but galimas sugyvenimas, nes beveik tie patys sandariečiai, su fasistėje asmenys, bet pastarų jų spaudos aršus užsipuldinėjimas ir jiems nepritariančių asmenų paneigimas, susipratusių sandariečius atstumia, tik keletas silpnesnių pakliuvo į jų pinkles. Bet laikas manau viską išdildys ir visa tautinė spauda turės sueit į artimesnį kontaktą, vieton dabartinių purvų pilimo vieni ant kitų. O tas but labai pageidautina ir laikas but prie to siekt.

Tad gerb. sandariečiai-tės veikėjai, stokime prie vieningo tautinio darbo, o įžengdami į naujų metų angą, atgimkime dvasioje, sukelkime vi-

dujinį pasiryžimą uoliai pasidaruoti per visus metus Sandaros gerovei, kad mūs per tuos metus organizacija išskiltų, kaip narių skaitium, taip ir idejiniam darbe, stropumu, kad galėtume su šypsančiais veidais pasakyti kas esame ir kokiai idejai dirbame. Juk prieš kelis metus mūs organizacija buvo galinga, tad kodėl mes negalime jos dabar atstatyti į pirmąjį stovį? Galime, tik reikia pastovaus noro, kilnaus pasiryžimo, kitų gerovei savęs atsižadėjimo ir darbo, darbo...

Dabartiniiais laikais tas lengviausia atsiekti, nors, žinoma, dalinai tam kelią pastoja sunki bedarbė. Mat dabar keletą mėnesių ištisai važinėję per Sandaros kuopas p. P. Daniušis, atlikdamas jam pavestą Centrą maršrutą, kaip in- struktoriaus, gaivindamas ir stiprindamas Sandaros kuopas.

Tas yra labai gerai ir tam tikslui p. P. Daniušis pilnai tinka, tik turi labiau įsigilinti į sandariečių idealogiją, ir ją kiek galint skleist ir gilint į atsilankomas vietas, kad žmonėms pridavus upo, entuziazmo, kas yra reikalingiausia norint palaikyti jūdią egzistenciją organizacijoj.

Daug vietų bus kur iš mirusių turės kuopas prikelt, o jau kai kurias ir prikėlė, todėl jus uolų veikėjai ir nariai, kurie atgaivinsite kuopas ir stosite prie jų vairo, bukite nepajudinami silpnybėms, o su naujais metais atgimę tautinėje dvasioje, žengkite drausiai pirmyn po Sandaros vėliava, kad pabaigoje metų galėtume visi pasidžiaugti našiais darbo vaisiais dėl organizacijos, visuomenės ir tėvynės.

O jeigu norime išjudinti visus Sandariečius ir daug naujų pritraukt, tai turime įnešt į gyvenimą ką naujo, naudingo, kad sukėlus nariuose gerą upą ir kilnų norą be tolesnio atidėliojimo stot į sandariečių veikėjų eiles ir tęst pradėtą idejinį, tautinį darbą. O jei iš veikėjų kas numato naujo, naudingo Sandaros gerovei, tai "Welcome" su savo naudingais įnešimais į laikraščio skiltis.

Tad visi sandariečiai pamylėkime visa širdimi idejinę tautinę organizaciją, dirbkime dėl jos gerovės, kad šie atėjusieji metai daug skaidrius su švisty ant mūs ir mūs atstovaujamos organizacijos. O per darbą, triušą ir kilnesnei gyvenimo idejai pasisventimą, viską laimėsime ir atsieksime.

J. J. Savickas.

O. Spartako, italas, kuris tapo nuteistas dviem metams kalėjimo už mėginimą sukelti triukšmą laike Grandi'so lankymosi Amerikoje. Jis užsoko ant automobilio, kuriuo važiuavo Grandi ir sušuko: "Salin Mussolini ir fasizmas."

Komunistų įkirsintos mūšios sukilimas Detroite, kuriame buvo penki asmenys sužeista ir devyni suareštuoti.

Galas Kelio...

Aš stovėjau pajuryje, Valandėlę nusiminęs. Ir žiūrėjau kaip vanduo čion Apsistojo ant nakvynės.

Saulė leidosi už šilo; Spinduliai bučiavo mūrą. Jau naktis sparnais miglotais, Pridengė galingą jurą.

Tik padangėse žvaigždėlės Tiesė kelią sidabrini, Kad vėjaliui but patogų Skrist per jurą deimantinę.

Temsta vakaras miglotas, Štai ir vedžiai jau rasoti; Ko gi laukiu, lyg beprotis; Tamsu, nyku — kur nakvoti?

Pajuryje šalta, nyku, Ir širdužė nerimauja. O pas ja malonų tyku, Ji viena namuės dusauja.

Kam liudėti ir kentėti? Per dienu dienas skyriumi. Pamylėjau tave vieną, Lai bus lemta but su jumi.

Ji nudžiugo, kai išvydo, Savo mylimą bernelį; Jos širdužė suplasnojo, Pasitiko prie vartelių.

Ir pasveikino meilingai Su malone šypsena. "Galas kelio meilės gele..." Ir paskendome sapne.

M. Matas.

Lenkų Belaisvėj.

Tai įstiko didi bėda, Kai žandarai žmogų ėda. Lenkas pagriebė lietuvį Ir šaltojon žnekt, kaip žuvį.

Ir pagrasė: "Jei nedvėsi, Laisvę gal atgaut galėsi. Bet jei rasim kokią dėmę, Tuoj supiaustysim išėmę".

Tamsios mintys galvą daužo: Dar gerai, kad lenkas baužas. Jei ragus įsai turėtu, Tuoj visus sugrustų Lėton.

Lenkas vaikšto ir galvoja, Kiek lietuvyje pavojų. Ir nusprendžia šiai bacilai Sudaryti žiaurią bylą.

Juk žandaras menkas sliakas Galvotiesniam siunčia griekus. Ir ilgais keliais nulydi Viršinybėms svėrti lydi.

Girtas lydi, eidams klumpa Ir mergelę pasičiumpa, Tai mergelė, taip sau Zosei Lenkas tardams atsikosi.

"Mergužėlė nesiskusi, Pas tave šią naktį busių". O mane paliko vieną Naktį rymoti tarp sienų.

Stovi šnipas užu durų Ir į sieną trina skurą. Ir dažnai pro langą plyšį Tiesiai pusė nosės kyši.

Nemigau, kaip šėma žiurkė Rusčią naktį pypkė niurkiau. O draugai: baltasis Aras, Taburėte ir Maršalas.

Tu, lietuvi, vis dainuoji, Tau visur lanka žalioji, Norsrakina priešo panciai, Nors valia valuzė kenčia.

Čia maršalas tarė: "Veto!" Taip, net persprogo tapetai. Žiūri: gyvas, nebe foto, Stovi spaudžia kardo kotą.

"Mielas prieteliau,—jis taria, Esam čia, kaip susitarę. Mudu suvedė likimas, Esam lygus pašaukimuos.

"Tu svajoji, aš svajoju, Visos žemės mums po kojų. Gyvenu, bet nēr man draugo: Lepšiai, durniai icliai slaugo.

"Lenko smegenys minkštoki, Vienas dirbi, drauge šoki. Tik lietuvis juos išgano, Ir dalia dabartės — mano...

"Kaip ilgiuos tėvų kampelio, Karžygių pilių, kryželių, Tų laukų, šilų ir žodžių, Kur pirmos drąsos parodžiau.

"Bet juk laivui sunėšiotam Šimtų šimtą mylių plotą Nebegrįžti uostan savo, Kur jį plienu pašarvavo.

"Išgamos ne aukso kelias, Tilsta sąžinė prieš valią; Tik vilionių žemės puotos Lengvos, magiškos, kampuot-

[tos.

"Girtas vis pabudęs buna, Aš svaigstu Lenkijos kunu... Kas tolau, tai jų dalykas... Aš esu — ne pakalikas...

"Ir žinok, — aš mohikanas: Plėšau Jagelonų planą"... Ir į rėmus greit įsoko. Pasikardams ant ušoko.

Stovi šnipas užu durų Ir į sieną trina skurą. Ir dažnai pro langą plyšį Tiesiai pusė nosies kyši.

Gyvačių Nuodai Nuomarinė.

"Literary Digest" rašo, kad keletas įvykių yra užrekorduo ty, ką gyvatės įgylimas buvo priežastis visiškam prašalinimui nuo mariaus.

Laikas nuo laiko bandymai daromi gyvatės nuodais gydyti nuomarius, ir jei tas pasirodys ištikro praktiška, tai bus didelė palaima dėl žmonių veislės.

Iš Amerikos barškutės gyvatės nuodų ištraukiamas Crotalin buvo naudojamas jau 1910 metuose, ir pasirodė duo dantis gerą pasekmę. Tuomet Crotolin buvo plačiai mėginamas staituose ir davė įvairius rezultatus iki 1915 metų,

su kitos, jis galėjo gaut serum, kuris sudarė tarpinančią veikmę ant įvairių miero organizmų. Šitas serum, faktiškai buvo mėginamas Londone prieš pat karą, ir buvo pastebėta naudingumas gydymui tuberkuloso (džiovos) ligos.

Per daugel metų ir daug mokliško darbo tęsėsi tyrinėjimui gyvačių ir jų nuodų. Port Elizabeth Muziejų ir Snake Park South Afrikoj. Svarbiausias uždavinys to darbu buvo gydyt gyvačių įkatusius. Bet Mr. F. W. Fitz-Simons tiki, kad gyvatės nuodas turi turēt apširnesnį terapeptinį naudingumą. Sutaisymas, kurį jis užvardino Venene, yra mišinys nuodų iš įvairių gyvačių ir surinktas bei sutaisytas per metodą, kuris, sakoma, padaro kontaminaciją negalima. Šitas sutaisymas buvo plačiai vartojamas gydymui nuomariaus South Afrikoj ir davė patenkinančius rezultatus, pagal p. FitzSimons pranešimą pereinų metų spaudoj.

Nuomariaus gyduolė, kuri turėjo savo dieną (laiką) ir nustoto buti, tai labiausia del to, kad kiekvienas ligą suprantas tapo labai atsargus ir kartais tas, gal but, beprasmis skeptiškumas, apstabdė gyduolės vartone. Čionai, rodosi, turėtų buti tiesioginis dalykas del ištyrinėjimo, pirmiau padojimą šioje šalyje trumpam laikui, pagal pareiškimą Dr F. Mehnarto, kad sujungiant vienos rušies slankumo syvą

Smulkutis.

KARALIŲ IESKOJIMO MANIJA LENKIOJE IR VILNIUJE

Ne pačių karalių, bet jų kaulų Vilniaus atradimai užkrėtė daugybę lenkiškų miestų apie kuriuos galima buvo spėlioti, kad ten yra bet kas lenkiškų karalių miręs. Ypačiai parupo karaliaus Vlado Pionakajo (1161 — 1231) kunas. Nes prie jo tikimasi surasti kartu ušmurytų turtų. Jau vokiečiai, tą legendą užgirdę, yra po bažnyčių fundamentus rausęsi. Bet klaidinga manyti, kad toji manija Lenklina monarchizmo įtakos Lenkioje stiprėjimą. Tai tik pastarųjų praturtėti žilos praeties sąskaita.

Vilniuje atkastas sklepas užantspauduotas ir lankomas tik kan. Savickiui, bazilios rektoriui lydint. Vis dar galvojama, kas toliau dar-tina.

Sv. Kazimiero koplyčioje atrastos cino dėžutės su karaliaus Vlado IV viduriais irgi sudaro šio tokio nerino. Mat, daktarų nuomonės pasidalino. Vienas ekspertas, žinovas, tvirtina, kad tai karaliaus širdis ir žarnos. Kitas — kad tai tik žarnos. Lenkams atrodo labai svarbu, kuri nuomonė paims viršų. Antroji dėžutė 20 cm. diametro, skersino, lyg durtuvu trijose vietose perdurta. Spėjama, kad joj būvęs karaliaus kraujas.

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą domę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Telephone Calumet 3277

Chicago, Ill.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

SO. BOSTON, MASS.

Sandariečiai — liberalai kruta.

Kuomet Sandara persikėlė Chicagon. So. Bostono sektiniai socialistai apsidžiaugė. Sakė, socialistams teks lietuviu judėjime vadovybę. Bet štai Sandara jau Chicagoje keli metai, o So. Bostono sandariečiai-liberalai kaip stovėjo gerai, taip irstovi. Gabijos choras veikia gerai. Duos koncertą 24 d. sausio. 22 d. vasario, Washingtono gimimo dienoje dalyvaus Tarptautiniame Koncerte, Symphony Hall. Praeitais metais tokiame pat koncerte gavo antrą dovaną pinigais iš B skyriaus kontesto. Suprantama, šiemet Gabijos choro vedėjas p. J. Dirvelis prirengs prie geresnės dovanos.

Sandaros klubas, arba A. L. T. S. 7-ta kuopa gerai stovi. SLA. 43 kp. viskas tvarkoje. Narių turi apie 200. Bagočius savo sektos patronų priskaito vos 11. SLA. kuopos: Hudson, Athole Fitchburge So. Bostone link SLA. Pildomos Tarybos didžiūmoje už Gegužį. Mat Mass. lietuviams Bagočiaus žygiai iš 1909-10 ir 1911 metų gerai žinomi. Bagočius gavo daug balsų Chicagoje arba kitur cent. valstijose, nes ten jo charakteris dar lietuviui nėra patyrę, tai stovi už jį. Mass. vals. lietuvių gerai žino tokias grašinius filozofus.

Amerikos Liet. Piliiečių benas po vadovyste p. Krauciūno duoda koncertą Sausio 10 dieną. Daugumas rengiasi dalyvauti.

—Koresp.

Jaunosios Birutės Padėka Savo Remėjams.

Kalėdų Eglaitės parengime, kuris įvyko trečiadienį, gruodžio 23 d. Sandaros svetainėje, buvo daug smagumo, džiaugsmo ir valgių lietuvių vaikams. Jaunoji Birutė dalyvavo su visais savo nariais.

Todel ji ir norėtų tarti širdingą acių Lietuvos Konsului p. A. Kalvaičiui už dešimtį svarų lietuviškų saldainių; p. M. Narvidui, kepyklos savininkui už du didelius "keksus", kuriuos supiausčius pasidarė

ETŲ PABAIGA. Gerbiamieji, verčia mus padaryti širdies atskaitą. Mes mintimi perbėgame per praėjusius metus atsiskaitydami iš įvairių igytų palaimų ir, jeigu mūsų atskaita parodo, kad mes turime draugų ir draugingų su kitais esame, drašiai galime tvirtinti esą turtingi. Tad ir projektuodami mūsų sekančių 1932 metų planus mes žinome, kad mūsų vyriausias tikslas yra įsigyti dar daugiau draugų, kurių turėdami, jausimės laimingais ir turtingais.

Mes gi—Juozas ir Marjona—jaučiame laimingais ir turtingais, nes turime didį draugų skaičių su kuriais ir ateityje manome palaikyti širdingus, draugiškus ryšius.

Taip manome ir jaučiame ne tik Naujų Metų sulaukus, bet ir per išėjus praėjusius metus.

Naujų Metų šventės mums suteikia galimybes išreikšti mūsų jausmus savo draugų link.

Ir todel siunčiame Jums ir Jusų Šeimai mūsų linkėjimus su Naujais 1932 Metais!

Mr. & Mrs. J. J. Bachunas, Tabor Farm, Sodus, Mich.

Leit. Com. G. A. Poindexter tapo paskirtas Baltojo Naivo valdininku. Jis yra senatoriaus sunus ir tarnavo pasauliniame kare.

F. Heelzel, mokslininkas, virš šimto šmočiukų; SLA. 36 ir 134 kuopoms, kurios paaukavo po dešimtį dolerių; Sandaros 100 kp., kuri aukavo penkius dolerius supirkimui kitokių reikalingų dalykų; p. Vaišvilai ir p. Sitavičiai aukavusiems po dolerį.

Acių virš minėtų asmenų ir draugijų pastangom, buvo galima ir šiuose sunkesniuose laikuose surengti tokį gražų ir naudingą dalyką, kaip Kalėdų Eglaitė.

Sykiu reiktų pažymėti ir atsidavusį pasidarbavimą tėvų komiteto narių: p. Gulbinienės, p. Miščiūkaitienės, p. Aleksunienės, p. Zolpienės, p. Naglieniės, p. Platkausko ir kitų. Acių jums visiems.

—Jaunoji Birutė.

The Barn Dance

At Sandara Hall, Saturday January 2nd.

We, Ruta Gay Girls, met last Saturday and planned and planned for our dance. I am sure it is going to be very jolly.

We invite everyone to attend this Ruta Gay Girls, first blow out of the New Year. Come one, come all! It sure is going to be good. So till Saturday, Jan. 2nd, at Sandara Hall, 3236 So. Halsted St.

—Buttercup.

Linkeėjimai Nekaltiems Berneliams.

Dvasios vado žodis.

Laimingiausių Naujų Metų. Linkiu jums, mieli draugai. Tegul džiaugsmas jus telanko, Tebus svetimi vargai. Kad šventoji nekaltybė Visad tvirta pasilyktų. Ir galvoj plaukai pražilę. Nuo pakaušio nenupliktų. Jus užmirškite tą pasaulį. Kur pavydas ir klasta, Kur ant tuštaus meilės jausmo Žmonių laimė užmiršta. Kur svajonės visus temdo, Kur tiek daug vergų širdies, Kur del moteries akelių, Vyrų viską pažadės. Bukit ištikimi vadui. Per ateinančius metus. Gerbkite "enatą", nepajuokit Mus bernelius nekaltus.

—Dvasios Vadas.

Nauju Metu Radio Programas.

Praeito antradienio vakare iš stoties W. G. E. S. duodamas Peoples Furniture Kompanijos radio programos, buvo žingeidus ir žovėjantis pasiklausyti, nes jis susidėjo iš gerai sudainuotų gražių dainų, įdomių kalbų, juokų ir klausytojus žavėjančios muzikos.

Kadangi šis programos išpuola prieš pačius Naujus Metus, tai ir jo turinys buvo pritaikintas tam laikui.

Kastas Sabonis, Akvilė Ančiūtė ir Antanas Čiapas, labai gražiai ir artistiška dainavo solo, po keliatą gražių dainelių. Taipgi gražiai sudainavo dueta p-lė A. Ančiūtė ir L. Sabonienė; jų balsų sutarimas ir harmonija, tikrai padarė

naują sensaciją radio klausytojams. O jei dar koks nors klausytojas nebuvo užinteresuotas, tai "Peoples Radio Kwartetas", vadovaujamas p. K. Sabonio, galėjo pilnai sužavėti kiekvieną, nes labai girtinai sudainavo atinkamas dainas šiam laikui. Taipgi buvo pasakyta graži kalba apie dabartines pasaulines bėdas ir žmonių vargus.

Radio juokdarys, "Čalis Ke purė" papasakojo daug skanių juokų iš švenčių įspudžių, kas irgi labai pajvarino šį Peoples programą, nes kituose lietuvių programuose to neįteigiama klausytojams pateikti. Taipgi programos buvo pamargintas su gražia ir rinktina muzika. Rodio pranešėjas, Juozas Krukas, pateikė labai gražių pasveikinimų ir linkėjimų su Naujais Metais visiems klausytojams nuo Peoples Fur. Kompanijos visos organizacijos narių, nuo programos dalyvių ir pats nuo savęs ir baigė šį programą pranešdamas, kad leidėjai turi didelę paramą ir kooperaciją, kaip nuo dainininkų, taip ir nuo klausytojų, kas duoda galimybę tęsti šiuos programas nuolatiniui. Tai tikrai buvo maloni žinia išgirsti, nes mūsų gyvenimas būtų nesmagus be šio turinio radio programų, kuriuos Peoples Furniture Kompanija mums teikia.

Atsiimkite Priklausomus Pinigus (Tąsa nuo 7-to pusl.)

Gurskis, John	3.12
Gurski, George	3.24
Hanusock, Symon	5.00
Ivanauskis, August	7.30

Jankus, S.	.73
Jakubautskis, Anton	1.25
Jablonski, Wm.	.75
Javra, Bernard	17.00
Jankins, Stanley	.75
Jankmen, Francis	1.15
Jesaitenė, Agneshka	1.10
Jenutis, Nick	1.05
Jewgiel, Mrs. Stanley	2.25
Jewgiel, Felix J.	11.00
Jewgiel, Walter	6.25
Jonika, C.	2.25
Jocius,	1.50
Jasnauskas, M.	1.46
Jurczyk, Andrew	1.50
Jurgaitis, John	.78
Juzėnaitė, Tekly	5.50
Juskevitz, Teopl.	2.25
Karpis, Adomas	.75
Kazukauskis, Victor	2.00
Kautis, Petras	.75
Kazlauskis, Joe	.85
Karkauskas, Peter	.85
Kairunas, Tony	.75
Kalminas, Anton	4.25
Jacijewski Eva	.75
Kaulis, P.	1.25
Kairis, Wm.	.75
Kasputis, Joseph	1.50
Kazlauskas, K.	1.75
Karlow, Wm.	2.25
Kapockis Stella	3.02
Karvelis, John	1.50
Karoll, Stanley	.75
Kasparovic John	.75
Kasputis, Anton	.75
Karalov Sam.	3.25
Kedvaras, Anton	1.50
Knderis, Tony	1.00
Kireilis, Tony	3.25
Kilimowski, J.	1.50
Kissel, Alex	.73
Kitowski, Frank	.73
Kibor, Jos.	1.16
Kindig, Sam.	1.25
Klis, Joe	1.25
Klimas, Joe	4.25
Klimas, Domicela	.37
Klanauckas, J.	1.10
Klimas Frank	20.00
Klimas, Joe	3.30
Klimaviczė, John	5.10

Konezka, Joseph	1.10
Koscielniak S.	6.25
Kolalis, Charles	2.00
Kolak, Frank	1.25
Krenis, C.	1.25
Krawejunas, J.	.75
Krazevski, Sophie	.95
Kraczyk, J.	1.50
Krauczuk R.	1.10
Kriauciunas, Peter	.75
Krencius, Jos	3.40
Krencius, Alex	5.25
Krencius C	2.25
Krawcienas, Julius	4.00
Krasauski, Julius	1.15
Kraulodis L	2.00
Kriewel Peter	1.00
Kumetskis Joe	7.00
Kundrotas, Kastant.	7.50
Kundrotas, Peter	3.25
Kundis Vincent	5.50
Kucera, Frank K.	35.00
Kucera Frank	1.50
Kuncis, J.	.75
Kulenic, Mary	3.00

Karkalis, Andrew	6.50
Kupec Thomas	2.25
Kucera, Joseph	3.50
Kunslar, Chas	1.50
Kutulis, Charles	1.50
Langvinas Petronė	.75
Lakis, Frank	15.50
Landauskis Wm.	.95
Lapinskis B.	.75
Laurenėnas Chas	6.50
Lazauskis Mike	.75
Lankauskienė J.	3.50
Lashkis, Mary	2.50
La Sota, Wm.	2.10
Leskewich J	1.50
Leikis, Frank	.75
Loveiokas, Jacob	7.00
Loveikas, Sophie	1.50
Lukas, Tony	1.50
Lukošienė Josephine	1.50
Luka, Frank	6.25

Pabaiga Bischoffo kreditorių vardų, kaip eina pagal alfabetą, tilps sekančiam "Sandaros" num.

Atpigo Laivakortes

Tuojaus kreipkitės ir važiuokite per Sandaros Laivakortę

AGENTURA

Šiuose bedarbės laikuose visiems lietuviams kurie tik važiuos per Sandaros Agenturą parduosime laivokortes į Lietuvą ir iš Lietuvos šia kaina:

Iš New Yorko į Kauną ir iš Kauno į New Yorką (round-trip) ant didžiųjų laivų (Europa, Bremen ir kt.) \$177.00
Ant visų kitų laivų iš New Yorko į Klaipėdą ir iš Klaipėdos į New Yorką \$150.00
Prie šių sumų dar reikia pridėti karo takų \$5.00 ir Lietuvos piliečiams pagalmių takų \$8.00

Šis nupigūnimas tesis nuo kovo 2 d. iki Balandžio 30 d. ir nuo Rugpjūčio 1 d. iki Spalio 15 d. šių metų.

Tai gi visi kurie rengiatės važiuoti tuoj kreipkitės į Sandaros Agenturą, čia gausite visus reikalingus patarimus, patarnavimus ir geriausią kelionę į Lietuvą ir iš Lietuvos. Išpirktos laivakortės yra geros ant dviejų metų.

Visiems norintiems važiuoti parupiname pasus, vizas, sugrįžimui dokumentus ir kitus reikalingus raštus. Toliau nuo Chicago gyvenantiems visus patarnavimus suteikiame laisvais.

Kreipkitės šiuo adresu:

Sandaros Steamship Agency
3236 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Skaitykite SANDARA

"SANDARA" tai veidrodys Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandarą" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės iškovojo.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k. Jei dar neskaitote "SANDAROS," tai išsirašykite ir apturėję kas savaitę džiaugsitės su jos žiniomis, pranešimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik \$2.00. Įdėkite į laišką du dolerius, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunesę į paštą užregistruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygu. O jei prisiųskite Penkis dolerius pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams \$3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street, Chicago,

K. SIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Ceverykų
Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atscirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

BRONIS KONTRIM

Lietuviškas Constable, Real Estate Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 - W.

Tel. Park 2240-4274-4283
PETER BROTHERS
COAL WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS

LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSI PASKUTINI PATARNAVIMA
Už pilną pagrabą galima apatėiti su \$30 ir augėdian už didelius. O už vaikus nuo \$29 ir augėdian Patarnavimą grašiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:
25o Broadway So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 4485

Perloja

Akiras—Biržys.

Narsiausi žmonės—Dzukijos krašte.

Perlojos bažnytkaimis yra ant Merkio upės krantų, prie plento Merkinė—Varėna, 40 kilometrų nuo Alytaus, 7 kilometrų nuo Nėdzingės. Gyventojai—grynai lietuviai, nederlingų laukų savininkai, daugiausia mažažemiai, neturtingi. Prieš didįjį karą pragyvenimo gaudavo iš žemės, dalį iš pašalinio ūdžarbio. Dauguma eidavo į Varėną, kur stovėdavo vasaros paligone didelės rusų kariuomenės dalys ir ten rinkdavo artilerijos šovinį daleles ir pardavinėdavo žydams—“padržėkams”. Iš visos susirinkdavo to ūdžarbio ieškoti, bet perlojiškiai jau ir tada pasižymėdavo smarkumu, narsumu. Rusai apie juos sakydavo: “oni privykli na letu snariady lovyt”.—jie į prato lekančius artil. šovinius gaudyti.

Lietuvos nepriklausomybės kovų metais perlojiškiai suvai dino žymią rolę. Visoj Lietuvoj savo laiku buvo žinoma “Perlojos respublika” ir perlojiškiai—“Lietuvos kazokai”.

Didysiai karas ir derlingų laukų ukininkus nuvargino, sunaikino. Perlojiškiams karas juo labiau atsiliepė ir gerokai suvargino. Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės irgi ėjo pamerekiu ir Perloja, tai lenkams, tai bolševikams, tai lietuviams, tai vėl Lietuvos priešams atitekdavo. Dar ir dabar užmerkis, dalis Perlojos, yra lenkų okupuota. Taip varginami zvimbiančių kulių, kankinami, perlojiškiai nusiteikė niekam nepasitiki, nieko nepripažinti, tik sau savo gimtam kaimui, savai tėvų kraujui ir praktiškai laistytai žemei atsidėti. Pažymėtina, kad perlojiškiai nuo senai turi tradicijas nesituokti su svetim kaimo mergina, neleisti į kitą kaimą marčios.

Savo laiku, Perloja pateko į neutralę zoną. Tada pats gyvenimas, likimas, diktavo perlojiečiams sutverti savąją “respubliką”. Na, ir stipri ta respublika buvo! Perlojiškiai buvo taip suorganizuota, kad iš tikrųjų buvo rimta ginkluota jėga, kuri nemaža pridare eibių lenkams, bolševikams, o kai ėjo pirmyn Liet. kariuomenės 1 pėst. pulkas ir pasiekė Perloją, tai ir šiam teko per klaidą paragauti parako iš perlojiškių. Vėliau Lietuvos kariuomenės savanorių tarpe perlojiškiai buvo patys narsiausi, vadinami, kaip minėjau “Lietuvos kazokais”.

“Perlojos respublikos” galva iš pradžių buvo Jonas Česnulevičius, vėliau kun. Petkelelis, Česnulevičius buvo sutvėręs vietos šaulius, tai buvo jo ginkluota jėga. Jonas Svirkas, Juozas Lukoševičius, Zigmas Jonytis, Vacius Važgys, Juozas Jonytis, pirmieji šauliai.

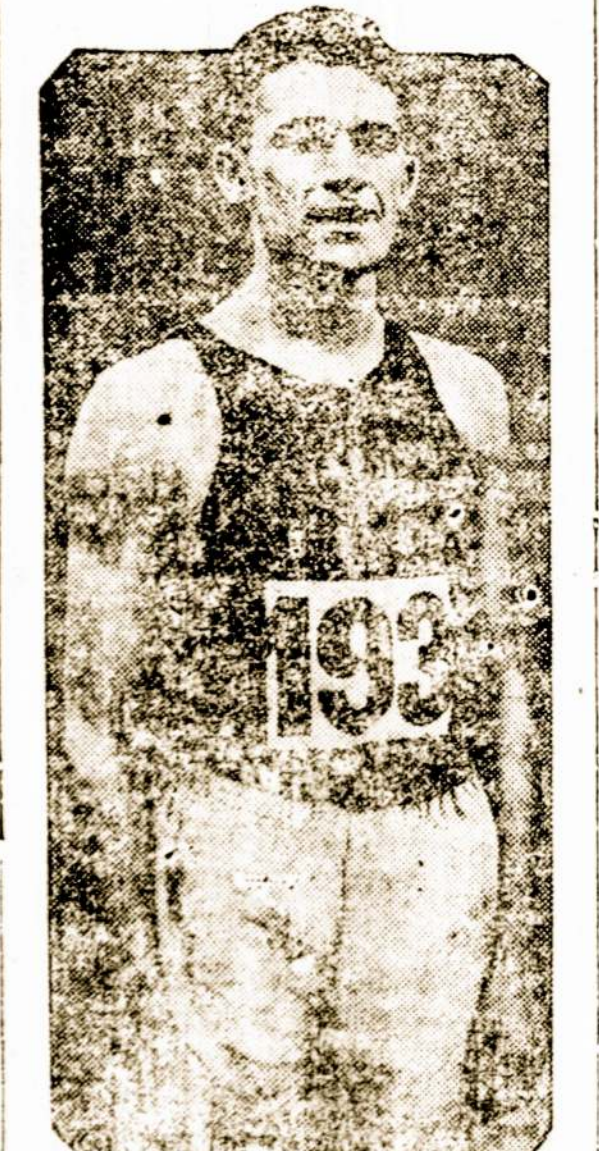
1919 m. sausio 6 d. šis burys, pasidalinęs į dvi dalis, apšaudė lenkus, grįžtančius iš Rusijos. Lenkų buvo per 100 žmonių. Jų buvo nukautų ir sužeistų. Tų pat metų pabaigoj užėjo bolševikai ir išbuvo iki Velykų. Tuoj po Velykų Perloja iki Varėnos geležinkelio stoties užėmė Lietuvos kariuomenė, tačiau lenkų kariuomenė privertė atsitraukti net iki Daugų. Tada Perloja atvykdavo lenkai, ples-

davo vietos gyventojus, rekvizuodavo turta, varydavo pastotes ir t. p. 1920 m. vasario mėn. Perlojai lenkai uždėjo net kontribuciją 20,000 markių. Už tai perlojiškiai atėmė iš lenkų ginklus, išgrobstė jų ginklų sandėlį ir tuo budu dar stipriau apsiginklavo. 1920 m. rugpjūčio 18 d. burys ties Perloja nuginklavo 15 lenkų ir pristatė juos musų komendantui Varėnoj. Tų pat metų lapkričio 11 d. burys sulaukė lenkų automobilį ir pristatė jį musų 4-tan šalių lauko štaban. Varėnoj susisaudė su lenkais ir vienas lenkas buvo nušautas. Lapkričio pabaigoj buvo paimti 3 lenkai į nelaisvę. Kely nuoTolkunų į Varėną buvo sutiktas lenkų šnipas. Paklausus dokumentų, šnipas šovė į musų perlojiškius šaulius. Vienam šauliui buvo peršauta ausis ir kaklas. Lenkas gyvas nepasidavė ir todėl miškely tapo nušautas.

Didžiausias susirėmimas perlojiškių su lenkais buvo 1923 m. kovo 26 d. Lenkai puolė Perloją, o perlojiškiai visų narsumu puolimą atrėmė. Musų žuvo du perlojiškiai šauliai: Vincas Kaminskas ir Adomas Davulka. Lenkų krito 15 kareivių ir apie 30 buvo sužeistų. Vienas pateko į nelaisvę. Iš viso ties Perloja paguldė galvas apie 80 lenkų kareivių. Jie visi paladoti Perlojos kapuose. Perlojiškiai du minėti žuvę šauliai pas lenkus buvo sumesti į bulvių duobes. Tėvai jų gyvena šiapus Merkio, neokupuotoj Perlojos daly. Ilgai lenkus prašius, su vietos klebono pagalba, vis delto tėvams pasisekė savo sunų—gynėjų lavonus per Merkį per sivežti Lietuvos pusėn ir čia kuoliškilingiausiai buvo palaidoti ir ant kapų paminklai pastatyti.

Dabar perlojiškiai pastatė gražų paminklą su D. L. K. Vytauto didingu biustu. Ziuri dabar Didysis Vytautas į Vilnių ir gelia jam sielą, kaip ir mums širdis, kad tenai svetimi šeiminkauja!

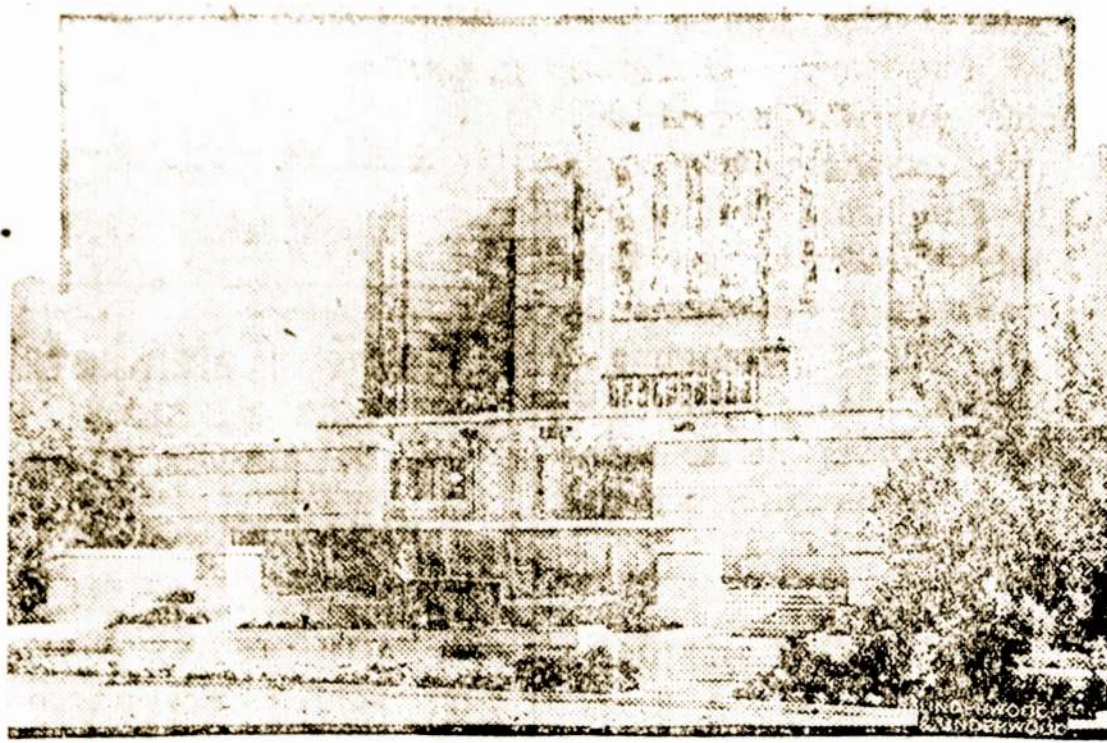
“Trimitas”.

D. Dean, Pensilvanijos universiteto bėgikas, kuris netiksumusė visus pirmesniuosius rekordus, bet ir įsteigė naują bėgimo rekordą.

Oi tie vaikai.

MOTINA. — Jonuk, o kodėl tu man nesakiai, kad vaikas mokykloje gavai lupt? JONUKAS. — Nes tetušis rako, kad beboms nereikia viską žinoti.

Mermono maldykla, kuri tapo pastatyta Cardstono miestelyje ir kainavo \$2,000,000.

PILĖNŲ KOVA

1334 metais Brandenburgo kunigaikštis Liudvikas, galinčius Naumuras, Anenbergas ir kiti, surinkę prancuzų, austrų, prūsų ir danų dvi dešimti tukstančių, ryžosi eiti į Žemaičius mušti jų, pagonų.

Margis, platus Žemaičių krašto valdovas, narsus ir kariauti pratęs vyras, turėjo Prusose savo žvalgų, kurie jam iš anksto pranešė gaują neprietelių į Žemaičius ateisiant. Jis tuojau perspėjo gyventojus, idant, namus pametę, dangintusi į tankias girias, o keturis tukstančius pačių jaunų vyrų sutraukė į Pilėnus, davė ginklų, parupino maisto ir pasiryžė gintis. Pilėnus apkasė perkaspas, keliomis eilėmis aptaškavo rastaus ir daugelį ažuolų į pilį sutraukė.

Neprieteliai, į musų kraštą įėję, šoko tuojau į butus arba į dubas, bet nieko neradę, degino trobas. Margis, Pilėnuose stovėdamas, matė gaisrus, bet negalėjo neprietelių ištremti. Vokiečiai gi, Pilėnus apstoję, pradėjo rautyti kirviais taškus ir taisyti sau kelius prie pilies. Bet Žemaičiai nemiegojo: laidė temples, šaudė strėlomis ir kaip įmanydami gynė savo lizdą. Neprieteliai, norinčius perlipti per griovius, visuotinai musė. Pamatę vokiečius į kalną lipant, leido nuo pilies drutus ažuolus, kurie risdami lauzė neprietelių kojas ir guldė į griovius. Iš kitų pusių lendačius vokiečius musė per galvas ir žemyn rito. Savo kunais priklims vokiečiai gilius griovius, tačiau kilti, kunus trempdami, vėl, kaip pagedę, į kalną kabinosi. Neprieteliai leido iš mėtyklių tukstančius akmenų; degančių strėlių šešis šimtus į pilį įmetė, užkimo paskutinius perkaspas ir išardė taškus.

Zemaičių — Pilėnų gynėjų — vos pusė gyvų teliko ir tik trečia dalis nepažeistų; neprietelių gi buvo daug, lyg skrusdėlių. Margis, matydamas galą artinantį, sušuko:

— Vaikai, sukurkite didelę ugnį! Geriau yra mums sudegti, nekaip vokiečiams vergauti ir baisios mirties iš jų rankų susilaukti!

Kariaiviai tuojau sukūrė laužą, sumetė į ugnį visus brangius daiktus. Paskui ir patys, vienas po kito, šoko į ugnį. Kryževiai, pro ardymą lįsdami į pilį sutiko augalotą ir stiprų vyrą, kurs kiekvieną einantį sveikino dideliu kalaviju. Geležinės vokiečių kepurės iro, lyg molio puodeliai. Buvo taiti Margis, karo vad. Tačiau ir tas, neįveikdamas visų puolantių išžudyti, pametė savo kardą ir šoko į ugnį.

Kryžiai viai, į Pilėnus įlipę, pamatė daugelį lavonų beklak sandių, o vieną tikėtai gyvą bekar mokykloje gavai lupt? MOTINA. — Nes tetušis rako, kad beboms nereikia viską žinoti.

kryžiai viai lipo žemyn ir sakė:

— Ką mes uždėrime, kabindamiesi į tą pliką kalną? Išmušėme keturis tukstančius žemaičių, savųjų pritrūkome nelyginamai daugiau, o nupelėnė pelenų saują. Matyti, sunku bus tokie žmonės pamušti, kurie geriau velija sudegti, nekaip musų vergučiais buti.

Taip šnekėdami grįžo į Prusos.

M. Valančius.

KNYGŲ APŽVALGA

“Jadwiga Poland's Great Queen”, parašė Mrs. Charlette Hoffman Kellogg, New York, 1931, Macmillan Co. Psl. 304. Kaina \$3.50.

Pamatęs, jog knygų rinkoje pasirodė viršminėtas leidinys, su p. V. M. Čekanausku užsimanėme pamatyti ką gi ta ponja amerikietė parašė apie lietuvius, ypačiai apie Vytautą ir jo gadyne. Mokėti \$2.50 nesinorėjo, taigi įkalbėjau savo gerąją žmonelę parnešti iš knygyno. Knygynne ne sirado, bet viršrinkai pasižadėjo išrašyti. Na, ir išrašė. Perskaiciau (šiuo laiku, kai rašau, dar p. Čekanauskui ne teko matyti). Apskritai, ponios Kellogg neblogiausia surankiota žinių; Algirdas, Keistutis (kėstutis), Jagėla (ar Jogaila), Vytautas ir kiti Lietuvos didieji kunigaikščiai atvaizduojami panašiai kaip ir vis literaturoje. Kai kur, žinoma, daugiau garbės suteikiama Jagėlai, o jau jo žmoniai Jadvigai, tai daugusia. Bet taip kaip ponja Kellogg naudoja dabartinius lenkų rašytojais, tai, žinoma, veikalas ir išėjo daugiau lenkų naujai. Bet jau negalima atleisti už įžangą parašytą pianisto Paderewskio ir Frank H. Simonds. Kad Paderewskis nupiešė Lietuvą pagal savo skonį ir kaipo “mažą žaliukę pradžioje XIV šimtmečio” (pustl. XI) ir lietuvius kaipo “barbarus, necivilizuotus” iš prižadėties, kad lietuviai būvę “pagonyns”, tai jau nereikėtų stebėtis; žinome visi mes lenkų apetitus, bet jau jokiu budu negalima atleisti p. Frank H. Simonds'ui, tam anti-lietuviui pro-lenkui, kuris kaipo būvęs karo korespondentas, o dabaristorišku ir politišku veikalų rašytojas, nulinkęs lenkų-francuzų glėbin. Jis skaidė, ar neskaite p. Kellogg “Jadvigos” labai apsidžiaugę Jagelos su Jadvyga vedybomis ir išgelbėjimu tos šalies iš pagonybės, kuri radosi tarp Baltijos ir Juodų jurų. Jadvyga įkurė krikščionybę, civilizaciją ir kultūrą. O didžiausis p. Frank H. Simonds'o nusidžiaugimas, tai kad lenkai teisiskai užgrobė Vilnių. “Only thus can one measure the unanimous and irrisistible impulse which drove the Poles to reclaim that ancient window of their race upon the sea, which is the Corridor, to

reoccupy their second capital, the Vilno of Jagiello...” (pustl. XX). Trečias didžiausias Simonds'o užsiganėdinimas, tai Liublino sutartis 1569 m., kuri sujungė Lenkiją su Lietuva “amžinai”, ir tai žinoma, iš pasėkų Jadvygos ir Jagėlos vedybų. Kazim, ar nebut gerai, kad tie “barbarai” lietuviai šiam ponui Simonds'ui už protestuotų? Gerusia, kad tai padarytų mus didžiosios draugijos. Aš čia tai pažymiu ne tai, kad liejuviai pirktų ir skitytų šią knygą. Ne' ją galima pamatyti tuo pat budu kai aš. Bet kad mus ponai politikai, rašytojai, ypačiai “tautos vadų” (dabarties) gerbėjai pasistengtų nors kai kada parodyti palaidykami mus lie tuvių praecites ir ateties gerą varda, o jau už mus istorišką ir pirmutinę sostinę Vilnių atiduoti visas spēkas. Amerikos spauda su recenzijomis, beabejo, įsilieis.

Vincunas.

Kaip Rinko Lietuvos Resp. Prezidentą.

Lietuvos Respublikos prezidento rinkimai įvykė teisingumo ministerijos rumuose praėjo labai ramiai ir nepaprastai iškilmingai. Iš ryto miestas buvo šventadieniškai nusiteikęs, puošėsi vėliavomis, gatvėse pilna žmonių.

Rytą 9 val. Vytauto bažnyčioj ministeriai, aukštieji valdininkai ir atvykę iš provincijos tautos atstovai išklause kan. Tumo iškilmingų mišių ir momentui pritaikyto pamok slo. Kan. Tumas atstovams priminė jiems tautos uždėtą svarbią pareigą, kurią turi atlikti pagal savo sąžinę.

Po pamaldų tautos atstovai susirinko į teisingumo ministerijos rumuose esančią seimui skirtą salę. Posėdį atidarė valstybės tarybos pirmininkas p. Šilingas: visos žemės klausosi per radio, kad mes renkame savo tautos vyriausią vadą, — tardamas. Paskui ministeris pirmininkas p. Tubelis perėmė pirmininkavimą, jam kaip pagalbininkai išrinkti p. Šilingas ir Rokiškio apsk. atstovas p. Kalpokas. Ministeris pirm. Tubelis supažindino atstovus su rinkimų tvarka ir paskelbė 5 min. pertrauką atstovams pasitarti prieš patiekiant kandidatų į Resp. prezidentus sąrašą. Po pertraukos prof. Žilinskas įteikė sąrašą, kuris buvo pasirašytas trijų Kauno miesto atstovų, dviejų Kauno apskr. atstovų ir 26 apskrinių ir miestų atstovų. Sąrašą buvo pasiulytas tik vienas kandidatas į Resp. prezidentą, butent iki šiol buvęs Resp. prezidentas p. Antanas Smetona. Didžiausiu įtempimu tautos atstovai laukia rinkimų.

Patikrinama urna išdalina atstovams balsavimo korteles, vokus ir kviečiama balsuoti. Prezidiumas pakviečia tris atstovus: p. Kaveckas — Šiaurinio miesto atstovas, p. Miškinnis — Alytaus apskr. ir p. Šilingas — Kretingos apskr. atstovas, balsavęs skaityti. Kai visi — 116 tautos atstovų dalyvaujančių vedybomis įdėjo į urną savo balsavimo kortelės, jos buvo išimtos, suskaičiuotos ir perduotos komisijai patikrinti. Komisija rado, kad visi balsavusieji atidavė savo balsus už p. A. Smetoną, tą užprotokolavus ministeris paskelbė viešai, kad Respublikos prezidentu septyneriems metams tautos atstovų vienbalsiai išrinktas p. Antanas Smetona. Rezultatai išklausti nepaprasta rimitimi, mirtina tykla. Kai tik p. Tubelis nustojo

kalbėti pasipylė audringas plojimas rankomis ir šaukimas valio. Tas ilgai tęsėsi. Atstovams nurimus, pirminkas paskelbė 20 minučių pertrauką. Tuo metu prezidentumas nuyko pas poną A. Smetoną pranešti apie jo išrinkimą Resp. prezidentu.

“D. N.”

SKAUDUS DALYKAI PRUSŲ LIETUVIAMS

Netoli Tilžės Šilgaliuose veikia lietuvių vaikų darželis. Lietuviai tėvai buvo patenkinti, kad vaikučiai savo gimta kalba gali pasimokyti. Bet, štai, kaip skelbia “Nauj. Tilžės Keleivis”. Viena mokinė parėjusi namo iš valdiškos pradžios mokyklos motinai pasiskundė: “Mama, pons mokytojas mums uždraudė eiti į lietuvišką mokyklą”. Ir pasirodė, kad vokiškas satrapas kvotė, klausinėjo mokyklą

lankančius vaikus, kurie lanke lietuviškąjį darželį ir užsirašęs jų pavardes. Po to buvo uždrausta kudiems eiti į lietuvišką darželį.

Girdėti Prūsų Lietuvos mokyklų taryba darysianti žygių dėl tokio darželyto nekulturingo elgesio su lietuvių vaikais.

Tuo reikalu “N. Tilžės Keleivis” 96 nr. rašoma: “Vokiečių valdžia dar nedavė mums nei vienos mokyklos, nors jau per dešimtmečius to maldavome. O į darželius, kuriuos patys šiaip taip įstaisėme, draudžia eiti, ir vaikus už lankymą persekioja. Tai yra tiesiog dangaus šaukianti neteisėybė, tai naujas griekas, naujas sunkus nusizengimas prieš musų giminės, prieš musų žmonių valią. Todėl ir turime reikalauti, kad ši neteisėybė būtų greičiausiai atitaisoma”.

Tikriausias kiekvieno Lietuvis amerikiečio draugas

“TRIMITAS”

“TRIMITAS” eina iš Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo centro ir kas numeris paduoda naujaujų žinių ir įvykių aprašymų, gvildena įvairius svarbiausius gyvenimo reikalus.

“TRIMITE” yra šie skyriai: 1) įžanginiai ir kiti straipsniai apie einamojo gyvenimo dalykus, 2) pažymėtini pasaulio ir Lietuvos įvykiai, 3) krašto pažinimo, literatūros, sveikatos, ukių, finansų straipsniai, kelionių ir kovų dėl Lietuvos nepriklausomybės aprašymai ir kit., 4) apysakos, eilėraščiai ir šiaip grožinės literatūros dalykai, 5) šalių reikalai ir gyvenimas, 6) Lietuvos karių ir savanorių kūrėjų gyvenimas, 7) Mažosios Lietuvos gyvenimas, 8) Okupuotos Lietuvos gyvenimas, 9) kaip gyvena lietuviai svetur — Europoj, Amerikoj, Afrikoj, Azijoj ir Australijoj, 10) įvairios skaitytos, mintys ir nuomonės, 11) naujienos apie išradimus, mokslą ir lit., 12) žinios apie Lietuvos ūkį ir finansus, 13) įvairios pasaulio ir Lietuvos žinios, 14) sportas, 15) knygos ir raštai ir jų įvertinimas, 16) didelis juokų ir linksmų karikatūrų skyrius, 17) įvairius patarimai “TRIMITO” prenumeratoriams, 18) radio, 19) pranešimai, skelbimai ir kit.

“TRIMITAS” plačiausiai rašo apie musų Vilniaus ir skriaudžiamų brolių vilniečių reikalus ir gina jų teises. Nemaža straipsnių ir mišrių deda apie karą ir sausumos, jurių oro ginklavimosi dalykus. “TRIMITAS” kas savaitė eina 20 puslapių ir kas kartas naujas spalvotais viršeliais su gražiu paveikslu. Turinį dedama Lietuvos ir pasaulio gyvenimo vaizdų — fotografijų.

“TRIMITO” kaina metams: \$1.80. Lietuvoje Lit. 8.- Susipažinti 1 egz. siunčiama nemokamai.

Išsirašes 1932 metams “TRIMITA”, Broli Lietuvi, neapsivilsi. “TRIMITAS” Tave dėkingai laukys kas savaitė ir nes įvairias žinias iš Tavo tėvų žemės. “TRIMITAS” visų lietuvių laikraštis. Kas myli Lietuvą ir brangina kovas dėl Vilniaus, tas 1932 metams į savo namus “TRIMITA” paskviečia. Skubėkite išsirašyti.

“TRIMITAS”

Kaunas,

Laisvės alėja 20.

NAUJAS SCENOS

VEIKALAS

J. J. Zolp'o keturių veiksmy komedija—“GUDRI MOČIUTE”, arba Močiutės Suokalbėis jau išėjo iš spaudos ir lošėjai knygutes gali gauti pas autorių, J. J. Zolp, 4559 South Paulina St., Chicago, Ill. arba Sandaraj.

Scenos darbuotojams p. J. J. Zolp yra gerai žinomas, nes jis turi parašęs net keliantą sceniškų veikalų, kurie jau per paskutinius dešimtis metų yra lošiami. “Gudri Močiutė”, yra p. Zolpo vienas iš vėliausių veikalų ir gana vykusiai parašytas; dalyvauja 10 ypatų, kaina 35 centai knygutė.

SANDARA

3236 So. Halsted St., Chicago

Muzikos žurnalas

MARGUTIS

KETVIRTI METAI eina muzikos, dainų ir juokų mėnesinis žurnalas su gaidomis del mažų pianistų, del dainininkų, del chorų, del dainų mylėtojų ir del visų lietuvių, kurie myli lietuvių liaudies dainas.

Už \$1.00 gausite 8 Nr. Metams kaina \$1.50. Dovanų dėdama “Margučio Kalendorius”, pilnas juokų, burty ir kitokių durnalogijų.

Pingus siųskite paprastam laiske sekančiu adresu:

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.

Chicagoje

Paremkime Bedarbiu Naudai Bazara

Kadangi daugelis lietuvių šeimų, kurios seniau uoliai rėmė visokią, lietuvišką judėjimą, dabar yra žiaurios bedarbės paliesti. Sandaros 25-ta kuopa, norėdama nors kiek joms pagelbėti, rengia bazarą, sausio 16 ir 17 dienomis. Sandaros sveitainėje, kurio pelnas bus paskirtas toms nelaimingoms šeimoms.

Keletas kuopos moterų uoliai darbuojasi rinkdamos įvairius rankdarbius, aukas bei parduodamos tikietus ir bazarą. Po keliatą rankdarbių jau atnešė ponios: Aleksionienė, Normantienė ir kitos.

Tai yra kilnus ir garbingas darbas padėti nelaimėms paliestiems savo viengieniams. Bu tu labai malonu, kad visi geros širdies lietuviai nors kiek prisidėtų ir paremtų rengėjus tame darbe. Jeigu siūsite aukas arba norėsite tikėtis, kreipkitės pas p-nią Gulbinienę, 2955 So. Emerald Ave. Tel. Victory 9554.

Komisija:

Al. Micevičius,
M. Aleksionienė,
J. Gulbinienė.

Steigkim Lietuvoj Tautiskas Kapines.

Nedera mums lietuviams, nebažnytiniam, skverbtis į katalikiškas kapines, kada visą gyvenimą nieko bendrą su katalikištomis neturėjome.

Pagelbėkime Lietuvos lietuviams įsteigti savas tautiskas kapines.

Daržni ateina žinuos iš Lietuvos, kad itai mirė garbingas, doras, visą gyvenimą pasidėjęs lietuviškos d'rvos pilietis. Ir kunigas-kiebonas atsisakė palaidoti j katalikišką kapines, su katalikiškais apeigomis.

Kyla didelis pasipiktinimas iš pusės progresyves visuomenės. Štai kunigas-kiebonas idrįso ir nepriėmė to garbingo, dorą, pasidėjęs visą gyvenimą lietuviškos d'rvos pilietis į katalikišką kapines ir atsisakė priimti bažnyčion.

Niekam nei į galvą neatina mintis, užklausti tos pačios progresyves visuomenės: Kokią teisę ar tiesą turi tie progresyviai žmonės reikalauti, kad kunigas tajį garbingą, dorą pilietį, kuris nieko bendro su katalikiška religija neturėjo — dargi buvo atviras katalikiškos religijos priešininkas, kad jam mirus palaidotų į katalikiškas kapines su katalikiškais apeigomis? Tai dvejopas įžeidimas žmogaus jausmų. Pirmas, tai paniekimas to garbingo, dorą, pasidėjęs visą gyvenimą lietuviškos d'rvos pilietis. Antra, įžeidimas katalikų, kuriuos jis mėgino atšaldyti nuo religijos. Tai keista logika, ar ne? Bet gi aš tokios logikos nesuprantu!

Ką pasakytumei progresyvi žmogau, kad štai lietuviškos d'rvos pilietis mirė, o kunigas-kiebonas atsisakė palaidoti j katalikišką kapines su katalikiškais apeigomis? Manau, kad nenoromis ant kiekvieno iš mūsų veidų pasirodytų ironiška šypseną. Ar ne? O vienok kaip atbulai ir keistai logikos aparatas veikia, kada nebažnytinis lietuvis miršta, kuris nieko bendrą su bažnyčia neturėjo, tai mes pasipiktiname, kad kunigas atsisako palaidoti j katalikišką kapines.

dirvoje dirbęs žydas, ir kietis, rusas ar kt. jam mirus butų norima jį palaidoti į katalikiškas kapines su katalikiškais apeigomis? Manau, kad nenoromis ant kiekvieno iš mūsų veidų pasirodytų ironiška šypseną. Ar ne? O vienok kaip atbulai ir keistai logikos aparatas veikia, kada nebažnytinis lietuvis miršta, kuris nieko bendrą su bažnyčia neturėjo, tai mes pasipiktiname, kad kunigas atsisako palaidoti j katalikišką kapines.

Brolau ir sese lietuvi ir lietuve — taip mes vienos tautos nariai, vistiek mes skirtingų pažiūrų. Vieni lietuviai katalikai; kiti lietuviai liuteronai; tretii lietuviai pravoslauai; ketvirtii lietuviai laisvamaniai ir tt. Religijos įsitikinimuose mes esame labai skirtingi. Nere-tai net amžini prieši vieni kitiems. Dar mes savęs neišsiau-klėjome buti tolerentiškais nors mirus. O kol to aukšto kultūros ir apšvietos laipsnio nepasiekėm, tai kito išėjimo nėra, kaip tik turime ir priva-lome įsisteigti Laisvas Kapines.

Isteigimas Laisvų Kapinių Lietuvoje ne išdykumo pasekmė, o būtinas reikalas greičiau priimti prie tvarkingesnio surėdymo. Kada Lietuvoje įsisteigs Laisvos Kapinės, su amerikiečių prisidėjimu aukomis ir kapinės bus panašios daugiau į Ramybės Gojų, į polislisio parką, tuomet pranyks pažeminimas mirusių tautos veikėjų. Reikalingos tokios kapinės, kur vietoje kryžių — aukštų, netvarkingai pristatytų paminklų, žaliuotų augsti medžiai — aržuolynai, beržai, šarmukiniai — žydėtų gėlės ir maži krūmynų medeliai; kur paukščiai čiuibėtų. Tada kiekvieno širdis trauks nueiti — atlankyti savuosius, buvusius velėjus lietuviškos d'rvos — ir valandėlę pasėdėti, palaupoti tyru, tyku oru ir pasvajoti apie praeitį, dabartį ir ateitį.

Todel mylimi amerikiečiai lietuviai prigelbėkite man, atteikite taikon įsteigti Kupiškų Laisvas Kapines. Gal ir tu laiki atėjus galėsi ramiai vietoje čia rasti — kas gal žinoti... Kad ir mažiausią auką medžiui priduoti žemiau pasirašiusiam, kurie pinigai nevilkinant bus pasiūsta Etinės Kultūros Dr-jai Kupiškio skyriui.

Dr. A. L. Graičūnas,
3310 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Iš Am. Liet. Dak. D-jos Susirinkimo.

Am. Liet. Daktarų Dr-jos prieš-metinis susirinkimas įvyko gruodžio 29 d.š. m.

Tarp daugelio dilemės svarbos kilusių klausimų, kurie buvo svarstyti ir išspręsti, ir kurie bus vėliaus paskelbti visuomenės žiniui — prieita ir prie rinkimo valdybos sekretiams 1932 metams.

Valdyba tapo išrinkta sekančiai:

Dr. P. Z. Zalatorius, prez.

Dr. M. T. Strikolis, vice-pr. mų.
Dr. G. I. Bložis, sekr.
Dr. C. K. Kliaugas, išd.
Revizijos komisija:
Dr. Naryauskas ir
Dr. Rakauskas.

Rep.

Milžinas J. Komaras

Kuris risis su "dzuku" J. Bancavičium, Sausio 3., 2 v. po pietų, 1932 m., Šv. Jurgio parp. svetainėj. Taipgi risis Taipgi risis K. Aukštaitis su J. Valcu ir trys kitos poros. Įžanga 50c. ir 75.

Ruta Gay Girls Vakarėlis

Jaunų lietuvių klubas "Ruta Gay Girls" rengia smagų, įvairų ir linksmą vakarėlį, kuris įvyks sausio 2 dieną, Sandaros svetainėje, 3236 So. Halsted St.

Mergaitės rengias visu smarkumu ir planuoja įvairiausias salės išpuošimo būdus bei įvairias žaismes. Iš jų tokio stropaus ir sąžiningo prisirengimo galima spėti, kad tas vakarėlis bus vienas iš žingel-džiausių ir įdomiausių parengi-

Kadangi šios jaunos lietuviškos d'rvos ir išpildo gražius programas įvairiuose lietuvių parengimuose, ypatingai Sandaros, parengimuose, tai užprašoma visa lietuvių pažangioji visuomenė dalyvauti šiame parengime ir padraštinti šias jaunuoles jų lietuviškų šokių dailės mene. —Merginų draugas.

Yra Svarbu Žinoti Visuomenei.

Kur galima pavalgyti kaip namie ir už labai žemą kainą. Tai yra nauja Valgykla Bridgeporte. Kurie kartą atsilanko, tie palieka nuolatiniams kostumeriais ir dar kitiems savo draugams pasako, kad skaniausias valgis ir žemiausias kainos.

T. Aleksandro Restuarante
3456. S. Halsted St., Tel. Yards 1677.

Brighton Prk Bargasas

Turiu parduoti už morgiaus gerą, tik penkių metų senumo, muringį dviejų aukštų po 4 kambarius, namą, ant 46-tos ir Albany gatvių.

Atsišaukite tuojaus pas B. R. Pietkevičius, 2608 W. 47th St, Chicago, Ill.

BIRUTĖS SALDAINĖS

Geriausia Dovana Šv. Kalėdoms

MALONUS LIETUVIAI! jei pirksite saldainių Kalėdų dovanoms, tai pirkite tikrai BIRUTĖS SALDAINĖS, atvežtas iš Lietuvos. Birutės saldainės yra padarytos iš geriausių, sveikiausių ir skaniausių uogų, kaip tai žemuočių, serbentų, agrastų ir kitokių skanių vaisių.

Reikalaukite Birutės Saldainių, lietuvių APTEIKOSE, SALDAINIŲ KRAUTUVĖSE IR GROSERNESE. Jei tie krautuvininkai jų netaiko, tai reikalaukite, kad laikytų.

BIRUTĖS SALDAINĖS parduodame retail ir wholesale. Ir pristatome j bile krautuvej Chicagoje. Taip kad, kuriems toli atvažiuoti pas mane, tai galėsit gauti Birutės Saldainių savo apilinkėje.

Gerbiami lietuviai krautuvininkai, prašomi duoti užsakymus išalno kad šėtu rasti pristatyti prieš Kalėdų šventes.

Apart Birutės saldainių, pas mane galite gauti skanių baravykų, mišragų, strimelių ir pirmos rūšies gintaro karolių, spilkų, auskarų, žiedų, cigarnyčių ir kitokių gintaro dalykėlių.

VINCENT M. STULPINAS

Birutės Saldainių Atstovas
3400 So. Emerald Avenue
Chicago, Ill., Tel. Boulevard 1333

Saugu siųsti pinigus per mūsų įstaigą. 15 metų nei vienas centas nežuvo. Važiuojant Lietuvon, teisingas patarnavimas. Perkame Lietuvos Paskolos Bonus ir mokame \$40.00 už \$50.00 ir \$80.00 už \$100.00 — Cash. Atsilankyk ypatingai arba prisiųsk per pašta, apdraustame laiške.

John J. Zolp
4559 S. Paulina St.
CHICAGO, ILL.

PARSIDUODA

Pigiai CHILE Parlor ir Valgykla.

2438 W. 47th Street
Tel. Virginia 0203

Nauji Kalendoriai 1932 METAMS

Klauskite katalogo, iš kurio pasirinksite visokių JONAS KERDIEJUS
663 Fourth St., S. Boston, Mass.

MUZIKOS MOKYKLA

Duodu piano lekcijas prienamomis sąlygomis ir, reikalaujant, — atvažiuoju į namus. Deliai platesnių informacijų kreipkitės pas

VERA STRADOMSKAITE
3357 So. Morgan St.
Tel. Yards 6120.

Prašykite Knygutes VIDURIU ULSERIAI PILVO RUKSTYS.

Išgydomos be operacijos

Ši knygelė pasako jums kaip išgydyti ulserius (pilvo žaizdas), vidurių ruktis, gasus, be jokio skausmo ir be operacijos. Ji yra parašyta pilvo ligų autoriteto, kuris per daugelį metų studijavo ulserus, pilvo ruktis, gasus, vidurių užkietėjimus ir kitus matžus pairimus. Ji pasako, kad jus galite numanyti apie jusu sveikatos pairimą, ir išniskina gydymo būdus, kuriuos sekdami, jus atsikratysite skausmų be astraus pasirinkimo valgiu (dieta), operacijos išlaidų ir sutrukdymo nuo jusu darbo. Klauskite žemiau paduotu adresu del pilno informacijos — arba išpildykite kuponą ir prisiųskite:

Boston Von Co. Fifth Floor, 128-A Tremont St. Boston, Mass. (W29) Send me your booklet, without cost or obligation.
Name _____
Address _____
City _____

BAGDONAS BROS.

Mes perkrautom rakandus ir Pianos Chicagoj arba į tolimus miestus — mūsų darbas užtikrintas.

PRISTATOM ANGLIS

Taipgi mes pristatom anglis nužeminta kaina ant kiekvieno pareikalavimo j bile dalj miesto. Kreipkitės pas mus j ofisa:

3244 So. Halsted St.,
Tel. Calumet 3399
Res. 828 W. 34th Place
Tel. Yards 3408

CHERATONE GYDUOLĖS Vidurių užkietėjimo priešas

Įvairių daržovių mišinys, kuris išvalo ir pataiso vidurius. Šis vaistas išvalydamas vidurius pataiso apetitą. Jis yra rekomenduojamas del kepenų pairimu, geltėgės ir tulžies sugedimo. Garantuojama pavasarij arba sugražiname pinigų.

CHEROKEE MEDICINE CO. 2110 S. Halsted St., Chicago.

REIKALINGI AGENTAI KUPONAS:

Prašau prisiųsti man iš anksto apmokėtą \$2.50 Butelį c. Butelį Reguliario didumo Mėginimo didumo
Pavardė _____
Adresas _____
Miestas _____ vals _____

Phone Boulevard 2035 "Sveikin'it su Gėlėmis" **Urba Flower Shoppe** Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai. Specializuojame Laidotu-vėms Gėlėmis.
3324 So. Auburn Ave.

Universal Restaurant

Visuomet gausi šviežius ir skaniai pagamintus valgius.

750 West 31st Street. Netoli Halsted Street. A. A. NORKUS, Sav.

GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas **J. F. Eudeikis Komp.** PAGRABU VEDEJAI Didysis Ofisas
4605-07 S. Hermitage Ave. Tel. Yards 1741 ir 1742 SKYRIUS
4447 South Fairfield Avenue Tel. Lafayette 0727: SKYRIUS
1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill. Tel. Cicero 3794 SKYRIUS
3201 Auburn Avenue Tel. Boulevard 3201

Tel. Yards 1138 **Stanley P. Mažeika** LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago

S. D. LACHAVICZ

LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauju laidotuvese kuopigian-siai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 West 23rd Place Tel. Roosevelt 2515 ir 2516 SKYRIUS:
1439 So. 49th Court, Cicero, Ill. Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
Mieste Ofisas 77 W. Washington st. Room 1502 Tel. Central 2978
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarn., Ketv., ir Subatos 6 iki 9 val.
4145 Archer Avenue Tel. Lafayette 7337
Namy Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460 **LEONAS S. MIKELONIS** ADVOKATAS
10 South LaSalle Street Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 South Halsted Street Telephone Boulevard 3697

K. GUGIS

ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
GYVENIMO VIETA
3323 So. Halsted St. Tel. Boulevard 1710
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS

ADVOKATAS
11 So. LaSalle St., Room 2001 Telephone Randolph #331-0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street Telephone Victory 0562
7-9 v. vak. apart Panedello ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Ofiso ir Rezidencijos
Tel. Boulevard 5913 **DR. BERTASH**
756 West 35th St. (kampas 35-tos ir S. Halsted St.)
Ofiso valandos:
nuo 1 iki 3, nuo 6:30 iki 8:30
Nedėliomis pagal sutartį

DR. C. K. KLIUGA

DENTISTAS
2420 W. Marquette Road Naujo ofiso valandos:
Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Senas ofisas 1821 Halsted St. Val: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Phone Hemlock 2061

DR. JOSEPH KELLA

DENTISTAS
Gas Extraction
6558 South Western Avenue
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro Nedėliomis nuo 9 iki 12.
Phone Boulevard 7042 **DR. C. Z. VEZELIS** DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Virš Marshal Drug Store
Arti 47th Street

Tel. Republic 2256—Hemlock 2019

DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS
2417 West 63rd Street (arti West 64 Ave.)

Dr Suzan A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligy 4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 popiet Sereidomis ir nedėliomis pagal Susitarimą
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v. Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto. Rez.: 6640 S. Maplewood Ave. Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytais
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val vakarais.
Sekmdieniais: 9 iki 12 v. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6800 So. Artesian Avenue Telefonas Prospect 6659

SVARBI ŽINIA

Dr. M. T. Strikolis LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Perkelė savo abu ofisų į naują vietą po numeriu 4645 So. Ashland Ave.
Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakarų Nedėliomis pagal sutartį, Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namai 6641 So. Albany Ave. Tel.: Prospect 1530

DR. M. ŽILVITIS

DENTISTAS
3243 South Halsted Street CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 5914 ir 5913

DR. S. NAIKELIS

Gydytojas ir Chirurgas
Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street. N. E. kampas 35th ir Halsted

Phone Victory 2514

DR. A. J. ZIMONTAS

SENJAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone: Grovehill 1595

Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto,
Nuo 2 iki 4 diena,
ir
Nuo 7 iki 9 vak.

DR. A. L. JUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road Cor. 67th St. ir Artesian Ave. CHICAGO, ILL.
Sostadieny ir trečiadieny po pietų pagal susitarimą.

Numažintos j Abi Puses Kainos
Į KAUNĄ IR ATGAL
PER HAMBURGA
\$179.00 Treč'a Klase
U. S. Karo Mokesčiai Atskirai.
Viršminėta kaina dabar galėje ant visų mūsų laivų.
Del informacijų kreipkitės j lokaljus mus agentus
HAMBURG-AMERICAN LINE
177 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.